

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 35 (281) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. RUGSĖJIS-SEPTEMBER 3 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimas

BROLIAMS LIETUVIAMS KANADOJE.

Esame vienos tautos vaikai, to, kad savo gyvenimo kely bu vieno medžio šakelės, atitrauk ti nuo gimtojo krašto, bet dva sia suaugę į vieną tautos me di. Mintame ir esame gyvi tik jo sultimis. Išlaikyti savo žmo giškąją ir tautinę vertę galime tik susikibę rankomis. Kiek vieną atskirai plūduriuojantį pasaulio vandenynuose vėtros lengvai nubloškia į prazūtį. Nemažai mes ir turime jau ži vusių sava tautai, žuvusių dėl

prie pavergto tėvų krašto iš vadavimo, prie visos tautos ko vos dėl savo šventųjų teisių, mes, Kanados lietuviai, pri emėme didžiąją mintį viso pa saulio lietuvių apjungti vie nos organizuotos Pasaulio Lie tuvių Bendruomenės rėmuose. Šitam kely mes jau esame nu ėję taip toli, kad, vykdydami Lietuvių Chartą ir prisilaiky kydami Laikinųjų PLB Santar vos Nuostatų, jau sudarė me centrinius Kanados Lietu vių Bendruomenės organus.

pastatytiems vykdomiesiems da prisimindami didįjį lietuviu organams. šūkį: „Lietuviai esame mes gi

Susibūrėme visi, neišskirda mi net tų, kurie yra nuklydę ar klaidžioja. Ir jie mūsų bro liai, ir su jais mus riša lietuviš kojo kraujo ryšys, ir jie mums rūpi. Tikim, kad ir jie grįš į bendrą šeimą, kad išgars moti nos Lietuvos šauksmą. Priim sim juos kaip brolius, kaip sa vo kūno dalį.

Gyvenkim ir dirbkim visa rugpjūčio 31 d.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO TARYBOS SUAŽIAVIMAS.

Montrealis, 1952 m.

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT

Miestai ir kolchozai skęsta
džiaugsmo jūroje.

Kolchozai.

Vos paskelbus komunistų 19 suvažiavimo datą, kad jau pa sipylė agitatoriai, kad jau su ūžė automašinos kaimų keliais, dirba vien Ant. Rapolis ir Bir. prikrautos piemengalių, ir pra dėjo kalti apie „pakilusias nuo taikas“ ir „didelius džiaugs mus“ atnešusią žinią. Susirun kimuose suvaryti darbininkai ir po plūgu sulinkę artojas prievartaujami kelti darbo normas suvažiavimo garbei.

Kauno turbinų gaminto ce cho direktorius Ruchov įsakė darbininkams įveikti 2 nor mas, bet brigad. Mečys Nutau tas pasišovė net 300 proc. su raityti. Kaganovičiaus vardo su kalvių cecho direkt. Vlasikov pakio susirinkimui cecho šli fuotoją Sokolnikovą pavyzdži u ir laukia, kad ir visi darbinin kai iki suvažiavimo patiektų dar vieną metų normą. „El fos“ fabriko Vilnių mechani zatorius Radžiukas suvažiavi me mato „žmonių gerovę“ ir „didelį džiaugsmą“. „Komuna ro“ fabriko stachanovienė Gied raitienė suvažiavimo proga ga mins vien „puikiąją kokybę“.

„Elnio“ odos fabriko agitpro po skyriaus virš. Stravinskas (Šiauliuose) pustrėčios nor mos sulaukė tik iš stach. Mar davicko. R. Luksemburg žve jų artelė Kintuose suvažiavi mui pagauso 2000 pūdų žuvies, ekstra. Panemunės r. Pirmū no ž. artelė baigs derlių be nuostolių, o artelės kulikas Patašinskas kasdien iškuls 12 to grūdų kuiliamąją. Eidukevi čiaus vardo odos kombinato au lų sukirpimo skyrius Vilniuje prižadėjo dar geriau sulipinti aulus.

Visa, ką pagamins, išveš su važiavimui „parodyti“ geležin kelininkai. Tuo apsiėmė rū pintis direkt. Gudajev, iškeida mas vyr. maš. Vorovickio bri gadą Vilniuje.

Siemet pagerėjo, o kitais metais... pagerės.

Rugpjūčio vidury Vilnių įvyko pedagoginių mokyklų di rektorių suvažiavimas, kuriuo metu su pasitenkinimu konsta tuota, kad mokyklose pagerė jo rusų ir lietuvių kalbų moky mas ir Stalino veikalų studi javimas. Girdi, 50 proc. moki nių neišlaikė spaudimo ir isto jo į konsomolą. Suvažiavimas pageidavo, kad šie reikalai ir kitais metais pagerėtų.

— Į Vilniaus Valst. Konser vatoriją rugpj. mėn. priėmė 45 studentus. Viso muziką studi juoja 220 studentų.

— Panevėžio cukraus fab rikui vadovauja dir. Aleksas Daunotas. Fabr. sezoninį re montą baigė 5 dienom prieš terminą, gi cukrų Lietuvos gy ventojai gauna be termino, rei kia tik kantrybės palaukti, kol keletą maišų atveš.

KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMO APRAŠYMAS,

galimai platesnis, bus duoda mas pradeant sekančiu „NL“ kavimą Genocido konvencijos numeriu. Cia suminimi tikrai tūli suvažiavimo faktai.

Krašto Tarybos suvažiavi mas priėmė šias rezoliucijas:

1. Užregistruoti Kanados Lie tuvių Bendruomenę federalinė jės valdžioje; 2. Likviduoti KLB-LOKą; 3. Apylinkių LO

Kus įpareigoti praveisti apy linkių vietos organų rinkimus Lietuvos atstovus ir konsulus; ir baigti laikinę padėtį; 4. Pa 4. Pasveikinti Amerikos Lietu sirūpinti tarpusavio kredito vių Tarybą; 5. Pasveikinti BA

reikalais, 5. Susipažinti su pa LFą, dėkojant jam už pagal tiektais Savišalpos fondo met menimis; 6. Apylinkėse steig LOKui už nuveiktus darbus ir ti Baltų Federacijos skyrius.

Krašto Tarybos suvažiavi mas nutarė paskelbti šiuos at sišaukimus: 1. Į Kanados lie je, ypač jos pirmininkei, už tuvių; 2. Į kovoj. veiksnus. sėkmingą vieklą.

Krašto Tarybos suvažiavi mas nutarė pasveikinti: 1. Ka mas ir pradėtas ir baigtas Tau nados ministerių pirmininką ir tos Himnu. Platesnis Krašto visą vyriausybę, išreiškiant pa Tarybos suvažiavimo aprašy deką už priėmimą į Kanadą lie mas seks.

SAVAITINĖ PASAULINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Praejusią savaitę galima lai kyti kaip naujų paasiruošimų savaitę. Pasiruošimų buvo dau gelyje vietų ir daug.

MASKVOJE

vyko Rusijos derybos su Ki nija. Būdinga Rusijai ir sa telitams — visi jie turi lankyti Maskvą, ne atvirksčiai. Mat, visi susitarimai turi vykti „tė velio“ diktatoriaus pasparny je... Bet, kiek iš už geleži nės užuolaidos prasiskverbia ži nių, derybos Maskvoje su Ki nija nebuvo lengvos. Ki nija pasirodžiusi turinti tam tik rų ambicijų, dar ne visai su niveliuota esanti, todėl ir dery bos vedusi savo naudai. Mask vai Kinija brangiai kainuojanti: ir prestižo, ir nukrypimų nuo „generalinės linijos“, ir pi nigo.

NEW YORKE

vykęs karo veteranų suvažia vimas, kuriame dalyvavo per 150 tūkstančių legionininkų, New Yorke sudarė milžinišką demonstraciją, kurioje dalyva vo ir lietuviai.

Karo veteranai išklause abie jų kandidatų į JAV presiden tus pasisakymų. Apie Eisenho verio pasisakymą jau buvo mi nėta. Stevensonas gi pasakė ilgą, motyvuotą ir plačiai poli tinę būseną apimančią kalbą, nepareikšdamas tokių konkre tybių, kaip Eisenhoweris.

STEVENSONAS

pirmiausia priminė, kad, lai mėje karą, amerikiečiai buvo užmiršę tą tiesą, kad jėga yra tvirtas laisvės laidas. Be to, konstatuojant, kad Amerika yra galybė, reikia atsiminti, kad galybė įpareigoja ir užde da atsakomybę. Taigi, Ameri ka ir įpareigota ir atsakinga už dabartį ir ateitį. Šios jėgos skirtumas su Maskvos ir jos pavergto krašto jėga yra tas, kad Maskva grobia, o Ameri ka laisvina tautas ir kuria nau jas valstybes. Todėl Ameri kos jėga niekam nepavojinga, o Rusijos — pavojinga kitoms tautomis. Amerika jokiu būdu ir niekuomet nesutiks pasiduo ti tai grobiančiai, kitoms tau toms pavojingai jėgai.

Stevensonas savo kalboje prisiminė savo oponentą ir pa sakė: Eisenhoweris yra puikus karys, tačiau tas nė kiek nepa kenks jam jį nugalėti kovose dėl JAV prezidento pareigų...

IZRAELIS

pagaliau susitarė su v. Vokieti ja. Izraelis gauna už žydams padarytus skriaudas 715 milio nų dolerių ir 105 milijonus už nusavintus turtus. Tai viena problema jau išspręsta.

INDIJA

imasi iniciatyvos prieš pietinės Afrikos siaurą nacionalistinę ir rasinę politiką, kuri dis kriminuoja juodosios rasės žmo nes. Indija siūlo Jungtinėms T-ms užgirti Ghandi naudotą pasyvaus pasipriešinimo meto-

KOREJOJE

vyksta gana kietos kovos. Ypač dideli yra bombardavimai iš lėktuvų. Taip vieną pra ėjusį dieną lėktuvai priešė bombardavo be pertraukos 9 valandas ir numetė 600 tonų bombų. Tokiai padėčiai esant, žinoma, apie taiką nėra pras mės ir kalbėti. Juokdariaiškai ruošiamasi žiemos deryboms ir statomas vietoje palapinės... Šiltas namas.

GROBIMA,

didelį Austrijos turtų grobimą apibūdino Austrijos parlamen to narys, dalyvaujans dabar vykstančioje tarptautinėje par lamentarų konferencijoje. Austrija nesulaukia laisvės ir išsilaivsinimo iš okupantų „glo bas vedusi savo naudai. Mask von išvežta labai daug demon tuotų Austrijos fabrikų.

Maskva pakartotinai reika lauja

4 DIDŽIŲJŲ

susitikimo. Maskvai reikia dau giau propagandinės medžia gos ir galimybių parodyti savo „taikingumą“. Bet kai Aus trija vaitoja okupacijoje, tai Maskva sabotuoja taikos sutarties sudarymą.

GRAIKIJA

kreipėsi į JTO su prašymu, kad būtų ištirtas Bulgarijos užsimojimas užgrobti Alfos sa lą. Šis tačiau susidūrimas dėy Alfos ir Gamos salų yra bū dingas. Kai Graikija į nacha lišką Maskvos pakurstytų ko munistų užpuolimą atsakė ug nimi, Bulgarijos komunistai ne išdriso kelti karą. Matyt, Maskva dar neapsisprendusi pradėti Europoje karą.

Idomiai pradeda reikštis

ARABAI.

Irakas ėmėsi iniciatyvos su šaukti arabų kraštų atstov us sukurti Arabų valstybių Bendruomenę, kurią tuo tar pu sudarytų Egiptas, Jordanas, Irakas, Libanas, Sirija, Saudi Arabija ir Jemenas.

Pagaliau reikia pažymėti, kad

KANADOJE

praejusią savaitę Montrealy bu vo susirinkę Kanados Lietu vių Krašto Tarybos atstovai, kurie priėmė Bendruomenės statutą, išrinko valdomuosius organus ir tu oįsteigė Kanados Lietuvių Bendruomenę, Pasau lio Lietuvių Bendruomenės rė muose. Jeigu jos finale atsir do tūlių nesklandumų, tai, kiek girdėti, susidariusioji būsena būsianti laikoma laikine ir ne tolimoje ateity būsianti sušauk ta nauja Krašto Tarybos sesi ja, kurioje būtų išlyginti ne sklandumai. To ir galima nuo širdžiai palinkėti, nes Bendru menės organizacija yra dideiės prasmės ir jos tobulumas sava i me yra laidas siekti Lietuvių Chartos pastatytiems idealams.

KAS NAUJA VLIKE

ORO PASTU IS TREMTIES.

Sis mano laiškas ne be susi rūpinimo. Kai lietuviškieji rei kaikai, atrodo, jau pradeda su siklostyti gerai, palankiai lie tuvių daugumos valiai ir nuo taikoms, tai netikėtai atsirad na nenaudingų kliuvinių, ku sisakė pasitraukusio iš Vliko p. drumsčia darbingumo nuotai kas.

Iš VLIKo sferų tenka suži noti, Bostone pasisiekęs vad. Vienybės Sąjūdžio centras at sisakė patraukusio iš Vliko p. Prapuolenio ir skelbia pasilai ką sau Vlike vietą. Bet jūs jau žinote, kad tai yra fiktyvi organizacija. Kas įdomu, da bar, kai Bostono „centras“ pa skelbė p. Prapuolenio atsišau kimą, kitas „centras“ su tuo nesutinkąs... Čia aiški „miste rija“ — kai nėra organizacijos, tai tokių „centrų“ gali atsiras ti ir dar daugiau... Todėl kar tą visiems laikams reikėtų Vli kui atsisiboti nuo tokių „orga nizacijų“ ir pakilti į realias augštybes, kurių neabejotinai laukia didelė lietuvių dauguma.

Susirūpinimą kelia ir iš už kanalo sklindančios žinios ir jau net ir tūli veiksmi. Va dinasi, žmonės, kurie teigė, kad jie lieka virš partijų ir į Vli ką pretenzijų neturi, pasirodo ne visai buvo tikslūs daryda mi tokius pereiškimus. Jeigu tai eina pagal prancūzišką pa tarlę, kad „apetitas ateina val gant“ — o tokių duomenų yra, — tai galima laukti ir dar dau giau? Žinoma, nieko negali ma būtų pasakyti, jeigu tai bū

ty daromą savo jėgomis, pasi naudojant viešnagės galingu mu. Deja, išrodo kitaip. Ir tai būtų jų reikalas, jeigu tai neliestų lietuviškųjų reikalų. Deja, ir čia susiduriama su nau jai sudaromais kliuvimais. Dėl to tenka ir susirūpinti.

Na, kol reikalas paaiškės ge riau, pasilikime atsargnesi ir santūresni, bet jeigu pasitvir tins neigiamybės, teks kelti vie šumon.

Šį kartą tenka jau suminėti, kad Vykdomosios Tarybos pir mininkui p. Žalkauskui atvy ku, prasidėjo gyvas darbas. P. Žalkauskas, kiek tenka nu bar, kai Bostono „centras“ pa skelbė p. Prapuolenio atsišau kimą, kitas „centras“ su tuo nesutinkąs... Čia aiški „miste rija“ — kai nėra organizacijos, tai tokių „centrų“ gali atsiras ti ir dar daugiau... Todėl kar tą visiems laikams reikėtų Vli kui atsisiboti nuo tokių „orga nizacijų“ ir pakilti į realias augštybes, kurių neabejotinai laukia didelė lietuvių dauguma.

Atskiru baru eina santykiai su Diplomatais, kurie, kaip tei giama, esą visai gerame kely dine, žmonės, kurie teigė, kad jie lieka virš partijų ir į Vli ką pretenzijų neturi, pasirodo ne visai buvo tikslūs daryda mi tokius pereiškimus. Jeigu tai eina pagal prancūzišką pa tarlę, kad „apetitas ateina val gant“ — o tokių duomenų yra, — tai galima laukti ir dar dau giau? Žinoma, nieko negali ma būtų pasakyti, jeigu tai bū

„NL“ statybos ir linotypo vaju s pirmosios sesijos proga atsilan kęs Montrealy p. Jonas Juškai tis nupirko „Nepriklausomos Lietuvos“ Spaudos Bendrovės šerą, įmokėjęs \$ 10.00. Didelį ačiū.

„NL“.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
 Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
 Visur kitur \$ 6.00 Other Contries \$ 6.00
 Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00
 Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
 Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Jau turime Kanados
Lietuvių Bendruomenę

1952 metų rugpjūčio 31 dieną, Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybai priėmus Kanados Lietuvių Bendruomenės statutą ir išrinkus KLB Krašto Valdybą, — Kanadoje oficialiai bei formaliai pradėjo egzistuoti Kanados Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio Lietuvių bendruomenės ribose.

Pirmame šio „NL“ numerio puslapyje yra dedamas KLB Krašto Tarybos suvažiavimo atsišaukimas ir visus Kanados lietuvius, neišskiriant iš jų nė vieno. Šis atsišaukimas yra Krašto Tarybos pildantis priimtas vienbalsiai ir tokiu būdu yra vieningos valios pareiškimas. Jis labai teisingai būdi na kiekvieno ir visų drauge lietuvių būseną už Tėvynės ribų ir nusako, Lietuvių Chartos re muose, principus, kurių visi lietuviai turėtų vieningai ir nuo širdies laikytis.

Tobulybė realiausiai pasaulyje yra įmanoma, gal, tikrai ne daugelyje gyvenimo reiškinių, šiaip gi — visuomet tenka skaitytis su galimybėmis, su tūlais netobulumais, su reliatyvėmis. Taigi, jeigu ir šie trejus metus KLB-LOKO kūrtoji Bendruomenė, ne visus patenkina, galimas dalykas — daugelio nepatenkina, tai vis dėlto ji yra tas aparatas ir tas laidas, kuris nuosirdžiai dirba ir vystant Lietuvių Chartos principus bei juos gyveniniant, palaipsniui galės tobulėti ir su laiku įgauti žymiai tobulesnę formą ir galimai daugiau patenkinti, o tuo pačiu ir patraukti daugumą visų Kanados lietuvių. To tikslo ir tenka siekti.

Bendruomenė, mūsų sukurta, santvarka, daugeliu atžvilgių paneši ir parlamentinę santvarką, galimas dalykas, net su jos pliusais ir minusais. Bet lai kantis demokratinių principų, — o jų pagrindu Bendruomenė ir norima turėti, — gerai

ATSISAUKIMAS SVARBIU REIKALU.

Gerbiamasis!

Siemet rugpjūčio 24 d. sudalis privalo organizuotai palkanka 70 metų mūsų tautos veteranui, Nepriklausomybės Akto signatarui, Vilniaus Uni versiteto Rektoriui prof. dr. Mykolui Biržiškai. Tą sukaktį mini visa lietuviškoji spauda. ALT Los Angeles skyrus ren gias šios sukakties iškilmingą minėjimą rugsėjo mėn. 28 d. Su didelė širdgėla esame ver čiami tai daryti ne sukaktuvi ninko numylėtame Vilniuje, bet čia, Los Angeles, kur šiuo metu Mykolas Biržiška gyv na. Viso savo amžiaus jėgas pašventęs savo tautos ir savo krašto labui, prof. Mykolas Biržiška savame krašte būtų galėjęs bent savo gyvenimo saulėlydį sunaudoti, suvesda mas savo ilgo ir prasmingo gyvenimo patyrimus ir mokslo žinias ateinančioms kartoms. Šiandien jis dėl savo amžiaus, tautos veteranų dvasinei tra gyvendamas svetimame krašte, sunkiai gali parūpinti kas diene duoną sau ir savo sir guliuojančiai žmonai.

Ar gali Lietuvos išeivija ir tremtiniai, aktyviai kovodami už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą ir patys ilgėdamiesi grįžti į savo kraštą, puti jūbiliai savo tarpe, kreipti tos Nepriklausomybės kūrėjus, Vasario 16 akto signatarus ir leisti jiems čia pat mūšų tarpe fiziškai sunykti?

Rašytojai ir dailininkai nesi duoda įkinkomai į melą.

„Tarybinių lietuvių rašytojų, meno darbuotojų garbin gas uždavinys — kuo plačiausiai ir ryškiausiai pavaizduoti Amerikos interventų pragaiš tingą vaidmenį 1918—19 me tais, buržuazijos valdymo lai kotarpiu. Tuo tarpu apie tai Tarybų Lietuvos rašytojai ir menininkai dar beveik nesukūrė didesnių veikalų. Vis dar aiškiai silpnai yra demaskuo jami lietuvių tautos išgamos — Amerikos imperializmo tarnai — buržuaziniai nacionalistai.

„Dar labai silpnai Ameri kos imperializmo demaskavi mo tema atsispindi Tarybų Lietuvos dailininkų kūryboje. Argi galima kuo nors pateisin ti tai, kad iki šiol tarybiniai lietuvių dailininkai dar beveik nėra sukūrę stambesnių kūri nių šia tema“.

(„Tiesa“, 1952 m. liepos 3 d.)

Po paskolų presu.

Per pirmas gegužės 10 dienų visoje Sovietų Sąjungoje „savanoriškos“ valstybinės paskolos išspausa 35 bil. 712 mil. 374 tūkst. rublių, vietoj numatytų 30 milijardų.

Gegužės 10 dieną Sovietų Sąjungos finansų ministras Žviezevas išleido įsakymą baig ti paskolos „pasirašymo“ akci ją.

Paskola yra numatyta sunau doti Kuibyševio ir Stalingrado elektros jėgainėms prie Vol gos, Kacho jėgainei prie Dniepro ir Turkmenijos, Pie tų Ukrainos bei Šiaurės Kry mo kanalams finansuoti.

Iš Lietuvos buvo paskirta tos paskolos surinkti 246 mi lionai rublių, kurių pusė pas kirta į LTSR biudžetą, o kita pusė turi eiti minėtoms staty boms Rusijoje.

(„Pravda“, 1952 m. geg. 11 d.)

„Tvarko“ Vilnių.

1952-53 metų laikotarpyje Vilniuje numatoma išvesti nau jus transporto kelius nuo stoties į Neris Žaląjį tiltą ir Žvė ryną. Vilniaus „Gozstroj Trest“ (Miesto Statybų Tres tas) jau pradėjo darbus. Tie siama nauja plati gatvė į Di džiją ir Pilies gatvę. Pertvar koma ir Aušros Vartų gatvė.

Darbams vadovauja Mask vos urbanistikos ir transporto inžinieriai, o vykdo Vilniaus miesto vykdomojo komiteto projektų skyriaus vedėjas Ma tuzėvič.

— Lietuvoje komunistų va lymai eina ir toliau. Atleista visa eilė kom. pareigūnų ir kolchozų pirmininkų. Tačiau, nepaisant to, „Pravda“ vistic k toliau puola Lietuvos komunis tų vadovybę už „apsileidimą“. Būdinga, jog visa eilė specia listų gavo „patvarkymus“ iš Lietuvos vykti į kitas, atsiliku sias Rusijos sritis. Tačiau tu

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE
APLINKRAŠTIS NR. 5.

Visiems lietuviams, organi zacijoms ir jų skyrams, Kana doje.

Liečia:

1. Tautos Šventė,
2. Veiklos plėtimą,
3. Lietuvių Pasą.

1. Rugsėjo 8-tosios — Tau tos Šventės minėjimu metu pla tinami Lietuvių Pasai ir ženkleliai arba renkamos aukos Tautos Fondui. Šių metų są matai išpildyti dar yra reikalin ga 2.300 dol.

2. Sekmingesniai lėšų tel kimui ir iš to išeinančių užda vinių atlikimui yra būtina plė si veiklą steigiant kiekvienoje

Biržiškai ir jo žmonai, nors ir padės užtikrinti prof. Mykolui labai kulkų pragyvenimą vieniems kitiems metams. Būki me tikri, kad jis ir toliau visas savo jėgas pašvenčia naujų veikalų rašymui.

Būtime labai dėkingi, jei Tamstos auka mus pasiektų iki rugsėjo 28 d. Tačiau ir po to aukos bus laukiamos ir didžiai įvertinamos.

Aukos ir sveikinimus siuski te šiuo adresu: Mr. Jonas Už-

PAVERGTOJE LIETUVOJE

vietovių „Pravda“ smulkiau nenurodo. Tai naujas deporta cijos būdas, dėl kurio kraštą per radiją įspėjo A. B. Į jų vie tą gabenami rusai, kurie veik visi yra girtuokliai, mušeikos ir tt. Paskiausiai visa eilė lie tuvių ir kt. pabaltiečių vėl ga vo „pasirašyti“ sutartis dirbti 3 metus įvairiose Sov. Sąjun gos vietose. Lietuviai su lat viais ypač grūdami į darbus prie Baltosios jūros, į Kotlos apylinkes ir kt. Ten su jais el giamasi kaip su tikrais deportu totaisiais. Geležinkelio sta tybai prie Baltosios jūros jau suvežti tų „savanorių“ žymūs kiekiai. E.

— Ir latvių žvejų kuteriai, ypač Liepojoje 49 to dydžio, pagaminti ar gauti, kaip ir Klaipėdoje, iš Karaliaučiaus re paracijų sąskaita. Vienoj žve jų artelėj paprastai esti po 30 laivų. Atlygiaimas prastas. Nuo spalio 1 d. iki balandžio 15 d. mokama 80 kap. už vie ną kg žuvies, nuo balandžio 16 iki rugsėjo 30 d. — 60 ir 51 kap. už sortiruotas žuvis. Iš gautojo pelno 45 proc. eina ar telei. Dabar bolševikai pajū ryje vakarais akėčiomis apėkė ja laukus, kad būtų matyti, ar kas ėjo ir kur. Grįžusieji į Va karus vokiečiai pasakoja, kad geriausiai savo teises galima apginti tik degtine, cigaretė mis ir pinigais. Žmonės daro si viskam apatiški. Tuoj po ka ro lietuviai žydams turėjo ati duoti batų ir kitą geresnį ap avą. E.

— Tiek visoje Sov. Sąjunn goje, tiek ir Lietuvoje smarki nama akcija prieš amerikiečius ir kitus „Vakaru imperialis tus“. Paskaitų skaityti ar pra nešimų daryti, kad esą, J. T. vartojančios Korejoj bakterio logijos karo priemonės, įtrauk ti prof. Mažylis, prof. V. Gir dziauskas ir kt. Toji akcija ypač stiprinama, skleidžiant netiesą, per „7 respublikinius, 4 sritinius, 87 rajoninius (nes tiek dabar Lietuvoje yra raju nų), 120 MTS polit. skyrių laikraščius ir 10 žurnalų“, taip pat 3.600 mokyklų su 400.000 mokinių, iš kurių 170.000 skel biama jau esant pionierius ar komjaunuolius, 330 pastovius ir kolnojamuosius kino teatrus ir 220 — kaimuose, 340 radi jo mazgus su jungtais apie 60.000 radijo punktu, žodžiu, vi są bolševikinę agitacinę aparatūrą. Tam tikslui turi tarnau ti ir i lietuvių k. spec. išvers tas M. V. Lavričenko „Marša lo planas“ ir „Vakaru Europos žemės ūkio nuskurdimas“. Tos temos, drauge su motyvu, kaip „bolševikų partija rūpina si vaikais“, turėjo būti pabrėž tos ir „Žvaigždutės“ konkurse vaikams, kur buvo skirtos 3 premijos nuo 2.500 iki 6.000 rublių. Drauge giriamasi, kad „už nuopelnus didžiajame tė vynės kare apie 100.000 Lie-

tuvos sūnų ir dukrų buvo ap dovanoti TSRS ordinais ir me daliais“... E.

— Kaip svetimieji vis dau giau užplūsta Lietuvą, parodo kad ir „Tiesos“ Nr. 162-52 (liepos 10 d.), kur žuvinto eže ro grožis vaizdais pailiustruo jamas Ch. Levino. Anksčiau jokie Levinau ten kojos nekel davo, o dabar net šios rūšies gamtos rezervatuose šeiminin kauja žmonės, kurių prieš tai niekas ir niekad nematydavo. Pasirodo, kad iš esančių Lietu voje 288 paukščių rūšių ten vei siasi 220, iš 30 rūšių žvėrių ten trūksta tik elnių, lūšių ir danielių. Žuvų yra daugiau kaip 17 rūšių. Paimi, kad ir tą pačią „Tiesą“, kuri skelbiasi esanti „socialistinė turiniu, o tautinė savo forma“ — ir joje, be Levino, randi tokius „tau tiečius“: kolūkių reikalų tary bos prie TSR vyriausybės ats tovas A. Švecovas šaukia: „Griežtai saugoti visuomeninį kolūkinį turtą“, teatro direkt. V. Gveiesijani skelbia apie Maskvos Stanislavskio vardo dr. teatro gastroles, M. Kel čevskis rašo laiškus iš Kuiby ševo hidroelektrinės statybos etc. Seniau bent viešai visokie kacapai stengdavosi pasiraši ti lietuvių pavardėmis ar slėp tavardžiais (a la Kalvis, Lieps nonis, Moskvynas), šiandien nesibėra jau nei to.

Pažinkime Kanadą

KANADA VIRSIJA JUNGTO VALSTYBES IR BRITANIJĄ PREKYBOJE PER CAPITA

Kanada sustatė 1951 m. duo menis apie užsienio prekybą pagal vertę ir apimtį.

Statistikos biuras metinėje apžvalgoje praneša, kad kai nos buvo labai aukštos.

Eksportas pakilo savo ver tėje 26 proc. ir apimtyje 11 proc. virš 1950 m. Importas pakilo savo vertėje 29 proc. ir 13 proc. apimtyje.

Kanada stovėjo ketvirtoje vietoje po Jungt. Valstybių, Britanijos ir Prancūzijos pa saulio prekyboje. Santykyje su gyventojų skaičiumi, Kana dos prekyba buvo didesnė už kitų kraštų pasaulyje, išskyrus Hong Kong ir Naująją Zeian diją.

Kanada buvo po karo tre čioje vietoje pasaulinėje pre kyboje. Tačiau kai Europos ekonomija pasitaisė, Prancūzi jos ir Vokietijos dalyvavimas vis didėjo. Pereitų metų Ka nados eksportas sudarė 4.054.000.000 Jungt. Valstybių dol., o importas 4.240.000.000 dol. Kanada buvo vadovaujamo je vietoje Jungt. Valstybių ir Britanijos prekyboje. Ji su teikė Jungt. Valstybėms dau giausiai prekių ir buvo didžia u sia Jungt. Valstybių gaminių pirkėja.

Ji buvo antroje vietoje po J. Valstybių Suvienytos Karalys tės aprūpinime, suteikusi 6,7 proc. to krašto importo ir ket virtoje vietoje britiškų prekių rinkoje.

„Užsienio prekyba yra Ka nados turtingumo pagrindas“, kimo 216.000 imigrantų

JUOKDARIAI...

Ko Andrusis nori.

„Vilnius“ bosas V. Andru lis nepatenkintas, kad Ameri ka stato atominės imones. Jis būtų labai patenkintas, kad Ru sija statytų atominės imones, o Amerika žiūrėtų į tą Rusijos ginklavimąsi ir žiopsotų...

Nenuostabu, kad V. Andru lis, dirbdamas komdiktatūrai iš tikimai tarnauja, bet labai ver ta įsidėmėti, kad taip atvirai tą daro.

Komunistų šventasis.

Mizara viešai atskao i kom unistų pasiteiravimą, ką vei kias dr. Jonas Kaškiaučius. Esą jis, būdamas kalėjime, daug dir bąs... Ir daro palyginimą, esą vieni kalėjimuose, kiti teis muose kovoja už taiką... Va dinasi — Kaškiaučius kovoto jas, kankinys ir komunistų šventasis.

O kaip gi ištikrųjų yra? — Dr. Jonas Kaškiaučius kalėjie

— „Tiesa“ Nr. 160 (1952. 7. 8) skelbia, kad „7 etapų su moje Maskva — Charkovas — Maskva“ buvo laimėjęs „dvira čių lyderis“ Rubelis. Tačiau jį įveikė, 139 km etapą baigęs per 4 val. 50 min. 11,6 sek., at važiavęs 8 min. anksčiau, lietu vis K. Paršaitis, tuo būdu tapęs visos Sov. Sąjungos čempionu. Vilniuje per sportinin kų šventę pasiekti 3 nauji Lie tuvos rekordai: berniukų gru pėje Sarinas 100 m nubėgo per 11,5 sek., o jaunuolių — Rusi novas 100 m nubėgo per 11,5 sek. 200 m nuotolį jaunuolių grupės dalyvė Stadalninkaitė nubėgo per 26,8 sek. Rutulio stūmimo pasiekė rekordą viln. Markevičius (14,77 m), mer gačių — kalnietė Mikuckytė (9,555). Iš viso per 2 d. var žybas buvo pasiekti 9 sov. Lie tuvos rekordai. „TB“ žinio mis, sov. Lietuvos „absolutaus čempiono vardą moterų grupė je iškovojų Kūno Kultūros In stitutui stud. Laima Juzėnaitė“.

— Lietuviams vilioti leidžia mas „Tėv. B.“ paskiausiai smar kiai išplūdo V. Sidzikauską ir visą eilę kt. veikėjų, taip pat D. Britanijos lietuvių, ypač „D. B. L-vio“ redakcijoje dir bantį Br. Daunorą, prirašyda mas apie juos būtų ir nebūtų dalykų. Tokie plūdimai nesila uja. E.

sako apžvalga. ... Kanados valstybinių pajamų dydis ir ats kirų kanadiečių pajamos labai priklauso nuo Kanados ekspor to dydžio“.

Bet apžvalga taipogi paste bi, kad vidaus rinkos didėjima ir išplėtimas laikui bėgant sumažins eksporto ir importo reikšmę valstybinėje produkci joje. (CS).

KANADOS GYVENTOJŲ
SKAICIUS AUGA PER
METUS 421.000-CIU.

Kanados gyventojų skaičius padidėjo maždaug 421.000 per metus, baigiant birželio m. 1 d., sudarydamas bendrai 14.430.000.

Jei toks didėjimas galetu bū ti palaikomas — bet yra duo menų, kurie rodo, kad tai ne bus — Kanados gyventojų skaičius pasiektų 1953 metų ga le 15.000.000.

Gyventojų skaičiaus padidė jimo apskaičiavimas buvo pa darytas Statistikos Biuro. Jis paėmė gyventojų surašinėjimo duomenis, 14.099.426, duotas 1951 m. birželio mėn. 1d. Biu ras pridėjo prie šito skaičiaus gimimų ir imigrantų skaičių ir atitraukė mirimų bei emigran tų skaičių.

421.000 priaugimą galima pa lyginti su 297.000 padaugėji mu per ankstyvesnius 12 mė nesių.

Biuras pranešė, kad šių me tų padidėjimas buvo tik dėka aukšto gimimų skaičiaus ir atvy nados turtingumo pagrindas“.

kimo 216.000 imigrantų

me sėdi visai ne už taiką, o už abortų darymą, už moterų žu dymą, kaip kriminalinis, o ne politinis, nusikaltėlis Stebėki me: jeigu komunistas, tai jis ir galvažudžių būdamas yra šventasis... Tai jums ir ko munistinė moralė.

O kas Rusijoje pasiūlo algų normas?

Bimba Britanijos darbo uni jas įtarinėja lyg ir papirktas darbdavių, ir bendrai, esant dar bininkų priešais. Esą jos siū lo nekelti darbo atlyginimų...

Idomu būtų išgirsti iš Bim bos, kas gi Rusijoje ir jos oku puotose valstybėse siūlo darbo normas ir ar darbininkai turi koki nors balsą tas normas nu stant? Ir kaip daroma, jei dūgu darbininkai tomis normo mis nepatenkinti? Gal jie turi teisę streikuoti?

Mandrapypkis.

Mokslininkai skraidančias lėkštes aiškina kitaip

Sklindant vis sensacingesniems gandams apie skraidančių lėkščių pasirodymą, kai kurie mokslininkai, tos srities specialistai, ryžosi ištirti šį reiškinį ir paskelbti tu savo tyrinėjimų išvadas. Tos rūšies pareiškimus jau yra padarę tuo taip autoritetingi asmenys, būtent, Harvardo universiteto astrofizikos profesorius dr. Menzel ir Fort Belvoir JAV karių tyrimų laboratorijos fizikas Scott.

Štai jų nuomonė apie skraidančių lėkščių kilmę.

Abu tyrinėtojai priėjo išvados, kad

skraidančios lėkštės negali būti medžiaginiai kūnai.

Šiam savo tvirtinimui paremti, jie argumentuoja sekančiais: 1) Joks fizinis kūnas negali judėti atmosferoje ir stratosferoje kelių tūkstančių mylių greičiu, nesukeldamas jokio garso, 2) Dar nebuvo ir vargu ar greit bus surasta tokia medžiaga, kuri prie taip didelio greičio galėtų išlaikyti trinties sukeltą įkaitimą ir even tualiai neištriptų, 3) Bet kuri gyva būtybė, skrendanti tuo prietaisu, momentaliai žūtų nuo išcentrinės jėgos jau pirmame staigiam posūkyje.

I tariamą skraidančių lėkščių siaubingą greitį dr. Menzel taip pat žiūri skeptiškai. Pasak jo, nežinant kūno dydžio, sunku spręsti apie jo nuotolį, o nežinant nuotolio — apie jo greitį.

Kaip ten bebūtų, bet kol nebus pakankamai aiškių faktų, kalbančių priešingai, abu tyrinėtojai yra vieningos nuomonės, kad

skraidančią lėkštę sukonstruoti mūsų planetoje, t. y. prie mūsų atmosferinių sąlygų ir su mūsų mokslinė patirtimi, aiškiai nėra įmanoma.

Taigi skraidančių lėkščių kilmę tektų aiškinti kaip nors kitaip. Spėliojimas, kad sraidlėkštės galėtų būti kurios nors kitos planetos tobesnių už mus būtybių sukurta prietaisas, šių mokslininkų taip pat yra atmetamas, kaip pernelyg jau fantastiškas.

„Kam kurti fantazijas, vietoj to, kad galvotų logiškai ir paprastai, būtent, kad matomieji skraiduliai nėra iš viso ne džiaginiai kūnai?“, sako dr. Menzel. Tuo pačiu būdu pa-

aiškinta, kodėl jie gali judėti erdvėje neveikiami jėgų, varžančių bet kurio medžiaginio kūno judesius.

Atmetus samprotavimą, kad skraidanti lėkštė yra medžiaginis kūnas, tektų pajieskoti žemės aplinkoje kitokių matomų, bet nemedžiaginių pavdialų. Vienu iš tokių pavdialų šie tyrinėtojai skaito šviesos tašką erdvėje. Juk pavyzdžiui, apšvietus proektoriumi dangų, atmosferą arba į debesis atsimušus šviesulį yra labai lengva varinėti po erdvę dideliu greičiu, staigiais posūkiais ir be garso; pakanka tik nežymiai judinti patį proektorių.

Tuo keliu abu mokslininkai anaipol nemaną radę sprendimą, kuris pilnai išaiškintų skraidančių lėkščių kilmę, tačiau tai davė jiems mintį, kad skraidančių lėkščių aiškinimo formulė galėtų glūdėti šviesos

atspindžių ir refrakcijos teorijos sluogsnis. Taip, pav., saulei nuotilyje vėl grįš į žemės paviršių. Stovįs tokiam taške stebėtojas, matys kalbamą šviesos židinį grįžusio spindulio perspektyvoje, t. y. kažkur erdvėje virš horizonto. Ir atvirkščiai, lakūnas, skridamas virš šilto oro sluogsnio, refrakcijos įtakai veikiant, gali matyti žemės paviršių, priešais save įvairių formų šviesulius, kurie bus ne kas kita, kaip deformuoti saulės mėnulio, stipriai apšviestų debesų pavdialai. Ir dar be to, oro sluogsniams su skirtingomis temperatūromis judanti ir maišantis, tie šviesuliai gali, pasak dr. Menzel, pasidvigubinti ir net multiplikuotis.

Kuo dr. Menzel tariasi išaiškinęs skraidančių lėkščių kilmę, kurie dažnai buvo pastebimi skrendant paveniui ir grupėmis ties Lubbock'u (Teksase).

Įrodymui, kad jų skelbiamos teorijos apie skraidančias lėkštes nėra tik nepagrįsti spėliojimai, abu tyrinėtojai, visai skirtingais metodais

pasigamino skraidančias lėkštes fizikos kabineto ekrane.

I stačiakampį, stiklinį indą, dr. Menzel įpylė 3 colių storio benzino sluogsnį, o virš jo užpylė sluogsnelį acetono. Iš šono, įstrižai abiejų skysčių, jis paleido siaurą apskritą šviesos spindulį. Kitoje pusėje indo esančiame ekrane jis gavo elipsės formos šviesulį, savo forma visiškai atitinkantį skraidančią lėkštę. Be to, ekrane šviesulis negulėjo vienoje tiesėje su paleistu spinduliu, bet atsimušė daug žemiau, atseit, praėjęs per skysčius, spindulyje, palinko į apačią. Kryptelėjus indą su skysčiais, šviesulius ekrane darė staigius judesius, o emus skysčius maišyti, jis keitė formą ir susiskaldė į kelis šviesulius.

Panašių rezultatų pasiekė ir fizikas Scott jonizuoto oro pagalba.

I klausimą, kodėl radaro prietaisai gauna skraidančias lėkštes,

dr. Menzel paaiškina, kad įtakos veikiančios šviesos bangas, lygiai taip pat veikia ir kitas, kaip elektromagnetines, radaro ir t. p., bangas.

Tam įrodyti, pakanka prisiminti tik pereito karo taip vadinamus „radaro vaiduoklius“. Taip, 1943 metais buvo iš JAV karo laivų paleista apie 1000 artilerijos šūvių į priešo laivyno vienetus prie Aleutų salų, kuriuos radaro prietaisai aiškiai pagavo, kurių tačiau, kaip paaiškėjo vėliau, visai ten nebuvo ir būti negalėjo.

Panašus japonų laivų apšaudymas įvyko kiek vėliau prie Aliaskos, kai jokie japonų laivai ten iš viso nebuvo. Šiandien patys to laivyno vienetų buvimą kildinti tada dar nežinomos „atmosferinės inversijos“.

Toks yra bent šiuo metu žinoma aiškinimas skraidančių lėkščių kilmės. Kokį aiškinimą jie duotų, jei pasitvirtins gandai, kad skraidlėkštės poros asmeniškai buvo pastebėtos nutupusios žemėje, sunku pasakyti.

Jurgis Knystautas.

Susivienijimo Seimo nuveikti darbai

Susivienijimo veikla paskirs ir įpročiai kiekvieną vertia pa-tyta atskiromis šakomis. Da- bar veikia šie fondai, kurie dir- daugumas susipratusių lietu- ba atskirai ir iš vieno fondo į- vių, kaip taisyklė, pasirenka- kaitą, kaip pasakytą sekreto- riaus dr. V. Viniko raporte sei- mui, — „pelnas ar nuostoliai- negali būti perkeltami be seimo- Pildomosios Tarybos specia- laus nutarimo ir Apdraudos De- partamentų sutikimo“.

SLA turi šiuos fondus: Gy- vybės apdraudos, Sveikatos ap- draudos, vaikų gyvybės apdrau- dos, Labdarybės (Našlių ir si- našlaikių fondas), Tautinės ve- iklos, arba Tautinių centų gairės ateinantiems dvejiems fon- dais, Moksleivių šelpimo, Emigrantų fondas, Jaunuolių š- vietimo fondas, Bedarbių fon- das ir spaudos arba savo orga- no leidimo fondas. Jau iš vie- skelbti naują narių telkimo va- no to sąrašo matome, kokia jų- plati ir įvairi yra SLA veikla.

Šiuo syk bus ypatingas de- šio krašto gyvenimo sąlygos mesys kreipiamas į dvi kate- gorijas mūsų tautiečių. Labai svarbu kiek galima greičiau į- Susivienijimą įjungti daugu- mai naujai atvykusių, buvusių DP. Nes jie menkai susipaži- nę su šia organizacija, įvairių agentų įtakoje bando apsidraus- ti svetimos komercinės kom- panijose, kurios jokių būdu nie- ko daugiau negu Susivieniji- mas pasiūlyti negali. Jau mi- nėta, kad SLA susidaręs pel- nas tam tikrų fondų pavidale grįžta lietuviškiems reikalams ir tautinei kovai paremti. Su- sivenijimas todėl ir organizuo- ja plačią propagandą nauja- kurių tarpe.

Antroji mūsų tautiečių ka- tegorija, į kurią bus kreipia- mas ypatingas dėmesys, šio- vajuos metu, tai jaunimas. Čia turime galvoje ir čia gimusius jaunuolius ir naujakurių vai- kus. Jaunimas šioje nepartinė- je organizacijoje galės pripras- ti prie visuomeninio darbo, ga- lės savo tarpe bendraudamas apsaugoti nuo ištaitėjimo pa- vojaus. O šis pavojus greičia- ne tik čia gimusiems, bet vieto- mis ir naujakurių jaunuoliams, kurie bando pamėgdžioti nau- jus papročius ir manieras ir gali nutolti nuo lietuviškųjų reikalų, jei tik nebus tuo susi- rūpinta.

Visuomenė šiuos Susivieniji- mo sumanymus turėtų parem- ti. V. Saurasaitis.

LIETUVA SOVIETŲ RUSIJOS PENKMEČIO PLANE.

Neseniai per Maskvos radiją stotį, Rygos šiluminę elektros svetimomis kalbomis paskelbė jėgainę ir paruošti statybos pro- jektus Kauno hidroelektrinei penkmečio plane.

Pramonės plane taip nusa- kyta: „Ryšys su pramonės iš- plėtimo uždaviniais išplėsti elektros jėgainių pajėgumą nuo 2 iki 2½ kartų Lietuvos, Latvijos ir Estijos SSR. Pa- statyti Narvos hidroelektrinę

mieško kirsti. Gaudavome po 35 dol. per mėnesį. Bet 1929 ir rytų ir geležinkeliai iš šiuo- mos sąlygos, savo įmonę jis ga- rės ir pietų. Tai visai mažytė li- panaudoti.

Taip ir rmatome, kad Leono- Gudo gyvenimas Kanadoje, de- ja, ne rožėmis klotas. Ir, atro- do, neužtarnautai, nes ir gerų- vieta. Traukinys ateina, ir šim- pastangų, ir geros valios, ir pa- tai žmonių iš jos išsiveržia, kaip- kokia banga. Maisto ten ir už- pinigus tokiai miniai žmonių- nebuvo galima gauti. Valdžios- sunkvežimiai atveždavo ir iš- ilgai būti. Galvojome: užsi- mesdavo.

Žmonės dirbsime kiek dolių ir grįši- kinto mišką, darėsi lūšnas ir, me- Lietuon, kur tikėjome su- gaudydami gausią žuvį upely- sikurti geresnį gyvenimą. De- ja, ne visada projektai išsipil- sus... Stipri krizė tęsėsi 9 do-... — sako L. Gudas.

Bet kas ypač nuostabu, — Aš ir mano draugas Vai- čiulėnas nemanėme Kanadoje- ilgai būti. Galvojome: užsi- mesdavo.

Žmonės dirbsime kiek dolių ir grįši- kinto mišką, darėsi lūšnas ir, me- Lietuon, kur tikėjome su- gaudydami gausią žuvį upely- sikurti geresnį gyvenimą. De- ja, ne visada projektai išsipil- sus... Stipri krizė tęsėsi 9 do-... — sako L. Gudas.

Bet kas ypač nuostabu, — Aš ir mano draugas Vai- čiulėnas nemanėme Kanadoje- ilgai būti. Galvojome: užsi- mesdavo.

Žmonės dirbsime kiek dolių ir grįši- kinto mišką, darėsi lūšnas ir, me- Lietuon, kur tikėjome su- gaudydami gausią žuvį upely- sikurti geresnį gyvenimą. De- ja, ne visada projektai išsipil- sus... Stipri krizė tęsėsi 9 do-... — sako L. Gudas.

Bet kas ypač nuostabu, — Aš ir mano draugas Vai- čiulėnas nemanėme Kanadoje- ilgai būti. Galvojome: užsi- mesdavo.

Žmonės dirbsime kiek dolių ir grįši- kinto mišką, darėsi lūšnas ir, me- Lietuon, kur tikėjome su- gaudydami gausią žuvį upely- sikurti geresnį gyvenimą. De- ja, ne visada projektai išsipil- sus... Stipri krizė tęsėsi 9 do-... — sako L. Gudas.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Apie žuvininkystę taip pa- sakyta: Nukelta į 8 psl.

„Užtikrinti tolimesnį maši- nų statybos plėtimą: laivų, tur- binių ir mašinų įrankių gamy- bą Lietuvos SSR“.

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

32. DAUGIAUSIA DIRBĖ VISUOMENINĮ — TAUTINĮ DARBĄ VYRAS.

„Na, drauguži, ir tu tur būt vargą matei, jeigu verki linksmą giesmę išgirdęs...“ Iš poezijos.

Ši ištraukėlė man prisiminė, nepasisekimus. Bet mus domi pasikalbėjus su plačiai žinio- muoju Montrelio visuomenės veikėju Leonu Gudu. Ypač tu- lų pasakojimo metu momentu, pastebėjus jo akyse ašaras, nors ir mokamai slepiamas.

Jo pasakojimas apie tai, kaip Kanadoje kūrėsi, verčia susi- galvoti ties žmogaus likimu.

Leonas Gudas yra biržietis, kuriuo bendrai daug esame iš atseit, vienos turtingiausios gyven- Mūsų draugystė pra- Lietuvos vietovių gyventojas. sidėjo Lietuvoje, kai vis-a-vis i Kanadą išvyko palikęs tarny kooperatyvo, kuriame aš dir- bą, kuri jam leido pačiais pir- buvo valstybinė krautu- maisiais Lietuvos nepriklaus- vė, kurioje jis dirbo.

Jie abu i Kanadą vyko pa- pinigų, kad atvykęs Kanadon, gal darbo sutartis, kurias pa- jis kišeniuje dar turėjo per 300 rūpino emigracijos agentai. Bu- dolių. Jis i Kanadą vyko sa- vo susitarę dirbti žemės- ūkiuose, bet iš Winnipeg pa- siau, kokios priežastys jį pa- sitraukė ir kurį laiką gyve- skatino ar privertė keltis i Ka- nadą, trumpai atsakė:

— Turėjome 16 ha žemės, o buvome 3 broliai. Pasitarę Povilu Jauniškiu. Paašėjo, nutarėme, kad vienam būtinai kad Winnipege darbo gauti ne reikia pasijieškoti kitokių pra gyvenimo šaltinių, negu i tris dalis padalytos penki su tre- daliu ha žemės plotas...

— Ar prieš tai kur dirbote?

— Pasvalio ūkio kooperaty- ve, kuris labai progresavo. Pas- miško. Tai buvo duchoborai, kui Sodyboje. Buvau kasininis kurie retkarčiais ir dabar kuo- ku. — Ir L. Gudas plačiai pri- nors pagarsėja. Jie vegetarai, simena Lietuvos kooperaty- ir valgyti pas juos nebuvo ge- vus, jų veiklą, laimėjimus ir ra. Todėl nuėjome i kempes

— Turėjome išvykti už miesto, kur buvo vedama per mišką elektros laidų linija. Te- si i kitas, bet darbo niekur ne- buvo. Depresija ekonominė- kėlė depresiją dvasinę, ir žmo- nės beviltiškai blaškėsi... ir- jieskojo išeičių.

L. Gudas prisimena Oba- sto- ti. Ji yra kryžminė. Joje su-

mai, abu tyrinėtojai, visai skir- tingais metodais

pasigamino skraidančias lėkštes fizikos kabineto ekrane.

I stačiakampį, stiklinį indą, dr. Menzel įpylė 3 colių storio benzino sluogsnį, o virš jo užpylė sluogsnelį acetono. Iš šono, įstrižai abiejų skysčių, jis paleido siaurą apskritą šviesos spindulį. Kitoje pusėje indo esančiame ekrane jis gavo elipsės formos šviesulį, savo forma visiškai atitinkantį skraidančią lėkštę. Be to, ekrane šviesulis negulėjo vienoje tiesėje su paleistu spinduliu, bet atsimušė daug žemiau, atseit, praėjęs per skysčius, spindulyje, palinko į apačią. Kryptelėjus indą su skysčiais, šviesulius ekrane darė staigius judesius, o emus skysčius maišyti, jis keitė for- mą ir susiskaldė į kelis šviesu- lius.

Panašių rezultatų pasiekė ir fizikas Scott jonizuoto oro pagalba.

I klausimą,

kodėl radaro prietaisai gauna skraidančias lėkštes,

dr. Menzel paaiškina, kad įtakos veikiančios šviesos bangas, lygiai taip pat veikia ir kitas, kaip elektromagnetines, radaro ir t. p., bangas.

Tam įrodyti, pakanka prisiminti tik pereito karo taip vadinamus „radaro vaiduoklius“. Taip, 1943 metais buvo iš JAV karo laivų paleista apie 1000 artilerijos šūvių į priešo laivyno vienetus prie Aleutų salų, kuriuos radaro prietaisai aiškiai pagavo, kurių tačiau, kaip paaiškėjo vėliau, visai ten nebuvo ir būti negalėjo.

Panašus japonų laivų apšau- dymas įvyko kiek vėliau prie Aliaskos, kai jokie japonų lai- vo ten iš viso nebuvo. Šiandien patys to laivyno vienetų buvimą kildinti tada dar nežinomos „atmosferinės inversijos“.

Toks yra bent šiuo metu ži- novų aiškinimas skraid. lėkš- čių kilmės. Kokį aiškinimą jie duotų, jei pasitvirtins gandai, kad skraidlėkštės poros asme- niškai buvo pastebėtos nutu- pusios žemėje, sunku pasakyti.

Jurgis Knystautas.

— Bet daugiausia, — pa- brėžia p. Gudas, — „Neprikla- soma Lietuva“ rėmė ir pala- kė Montrealis, kuris visą di- džiųjų ir darbo ir išlaidų naš- tą nešė savo pečiais.

Ilgai dar galima būtų pasa- koti apie p. L. Gudo darbus — pastangas dirbti lietuvišką visuomeninį darbą, kai tik žmonių naudai, bet dar būtina tai „Nepriklausoma Lietuva“ suminėti, kad p. Gudas yra ak- tyvus ir DLK Vytauto klubo narys ir yra ilgametis jo pa- šalpinės sekretorius, o taip gi ir KLT Montrelio skyriaus valdybos narys.

Kad gi tokių veiklių žmonių buvo pas- pp. Kuprevičius, pp. Matulius, daugiau būtų Kanados lietu- vų me pp. Leknickus ir pas mane pa- vių tarpe.

(D. B.)

Mažoji ir Didžioji — viena Lietuva.

Mažosios Lietuvos Tarybos susirinkimas

Gegužės mėn. 22 d. Liubec egz. Deja, dėl didelių spausdinko M. L. T-bos susirinkimas. Apie šį susirinkimą jau arks-leidimą teko laikinai sustabdyti. Dabar surasta pigesne spausdintuvė prie Hannoverio. Jos savininkas yra buvęs Klaidėdoje „Ryto“ spausdintuvės spausdintuvė Maksas Kestenis.

M. L. T-bos narių susirinkime dalyvavo ir VLIKO pirmininkas kun. Krupavičius bei Amerikos Lietuvių Balso Europoje vedėjas pulk. Grinius.

Sveikinimų gauta iš min. Lozoraic, Lietuvos generalinio konsulo New Yorke Jono Budrio, Latvių Lietuvių Vienybės Draugijos Centro Valdybos pirmininko mag. Bracs, buvusio prezidento nario A. Puskapalaicio, Bostono Lietuvių Evangelikų D-jos ir M. L. T-bos garbės nario Dr. Vydūno.

Tylos minutė buvo pagerbti mirusieji, kaip dail. Adomas Brakas, Stikdiorienė ir kiti.

Vieton užjūrin išvykusių Tarybos narių: Dr. Didžio, A. Puskapalaicio, M. Purvino, M. Lacyčio, A. Paulaičio, Dr. J. Brožaičio, kun. J. Paupero, M. Nagio, V. Pitkunio, kun. A. Trakio, M. Kijaus, A. Kybranco, Dėckio, Kr. Kikučio, Dr. M. Anyso, ir E. Nauburo, naujais tarybos nariais priimti: P. Petrikas, Mikas Trylius, Martynas Gelžinis, Kristupas Junkeris, Augustas Kalvaitis, Hermonas Grets, Jonas Pareigis, Jurgis Lutkus, Francas Šereikis, Valteris Ašmutaitis, Vilius Sabalius, Jonas Jonušaitis, Martynas Naujokas, Anusis Pėteraitis, Arno Zygaudas, Albertas Klaudaitis, kun. Mikas Klumbys, Martynas Brakas ir Valteris Banaitis.

M. L. T-bos Prezidiumo pirmininkas Erdmonas Simonaitis bendrame pranešime apie Tarybos veiklą ypatiniai išskėlė užjūryje veikiančias Maž. Lietuvos Bičiulių D-jas. Šalpos srityje susilaukta daug paramos iš BALFo ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus.

Prezidiumo narys Valteris Banaitis pranešė apie spaudos ir finansų reikalus. Mažlietuvių „Keleivio“ leidžiama 2200

Moksio-technikos naujienos

NAUJAS REKORDINIS SKRIDIMAS PER ATLANTĄ

D. Britanijos naujas spraus Bill Bridgeman, lėktuvais paminis bombonešis „Canberra“ siekė aukščio ir greičio rekordą. Jis bandė raketinį lėktuvą. 25 kilometrų aukštyje lėktuvas pradėjo naryti pragariškus šuolius, nepakludamas piloto. Tik po didelių pastangų lakūnui pasisekė lėktuvą išlyginti.

AUKŠTAI SKRAIDYTI YRA KLIUVINIŲ.

Naujausiu lėktuvu bandymai parodė, jog greitieji lėktuvai, skrendą greičiau už garš, pasiekę stratosferines aukštumas, nustoja pusiausvyros. Pasirodė, jog 25 kilometrų aukštyje dėl oro skystumo tie lėktuvai patenka į beores duobes ir parveda daryti šuolius.

Bandymas lėktuvą tatau neseniai gavo patirti lakūnas pakartojant.

TELEVIZIJOS ĮVAIRENYBĖS

— Ampex Co. neseniai demonstravo „užrašytą“ televizijos programą ant magnetinės juostelės. Jei šiuo būdu televizijos programų užfiksavimas pasieks pakankamo tobulumo, tai tas turės nepaprastai didelės reikšmės ateityje, o svarbiausia suprastins būdą paveikslus neseniai gavo patirti lakūnas pakartojant.

vintą tėviškę“, — baigė M. L. T-bos prezidentas įgaliojamas, reikalui esant, siūsti savo atstovą į veiksmų konferenciją.

VLIKO pirmininkas kun. Krupavičius, perdavęs nuoširdžius VLIKO sveikinimus, pareiškė, kad jis pilnai sutinkas su M. Brako išreikštomis mintimis dėl tėvynės išlaisvinimo. Kova esanti sunki, jėgos nelygios. Bet kartais ir vienas žmogus daug padaręs. Tai aiškiai rodo Maž. ir Didž. Lietuvos praeitis. Esant pasivienimui ir teisybei mūsų pusėje, laimėjimas bus mūsų. Ir tremtyje lietuviai sugebėję iškilti iš kitų tautų tarpo dėka savo organizacinės tvarkos ir tėvynės meilės. Tremties sąlygos mus visus suartinę ir, turint gerus norus, būsią galima visus nesklaidumus pašalinti.

Amerikos Lietuvių Balso Europoje vedėjas pulk. Grinius buvo atvykęs su magnetofonu. Svarbesnės kalbos buvo užrašomos į juosteles, kurios vėliau bus panaudotos transliacijai ir Lietuvai. Ta proga pulk. Grinius supažindino dalyvius su Amerikos Lietuvių Balso veikla.

Vieton išvykusių prezidento narių buvo kooptuoti nauji nariai: Vilius Endrikaitis, Martynas Brakas ir Valteris Banaitis. Ta pačia proga M.

Iš visur ir apie viską

— Romoje buvo atšvęstos damas p. A. Petraičio, S. L. A. Vilkaviškio dioc. vyskupo pag. Vincento Padolskio kunigystės dvidešimt penkerių metų „Daina“, vadovaujamas p. A. Kuprevičiaus bei Ansamblio narių Šv. Kazimiero kolegijos jubililias atlaikė iškilmingas mišias. Po mišių buvo suruoštos kolegijos patalpose vaisės, nija Romoje ir kiti svečiai. Tarp daugelių kitų, vyskupą jubiliją sveikino Lietuvos diplomatinį ir konsulinį atstovų vardu min. Lozoraitis.

— Juozas Daniliauskas, kuris dirba Power Corporation of Canada firmoje, Montrealy, projektavo užtvanką (75 pėdų aukščio), o dabar dirba prie tos pačios užtvankos statybos, kaip vyr. inžinierius ir praktikos bei teoretiniais klausimais patarėjas. Tai vienas iš pirmųjų inžinierių tremtyje, kuriam patikimas taip atsakingas darbas.

— Mergaitės penketukės, sveriančios mažiau kaip po tris svarus, gimė neturtingo žmogaus namuose. Trisdešimt aštuonių metų motina, Marija Albano ir penkios mergaitės yra Sao Paulo, Brazilijoje, ligoninėje. Tėvai yra toki neturtingi, kad dukrelės buvo nuvežtos į ligoninę apdengtos senais drabužiais.

— Liepos 12 d. įvyko iškilmingas Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Dr. Vinco Kudirkos vardo naujų rūmų atidarymas. Ši šventė ilgai paliks įsimenimą dalyvavusiųjų atmintyje išvadoms, kad be pinigų namų tiek dėl įvykio reikšmės, tiek dėl to nepaprasto išeivių skaičiaus, kuris atvyko į atidarymą. Nežiūrint pastato erdvumo ir S. L. A. sodo talpos, abu pagrindai, išleisti akcijas ir jas pasirodė tikrai ankšti sutalpinėti arti dviejų tūkstančių lietuvių minia.

— Šis rūmų atidarymas vaizdžiai parodo, ko gali pasiekti vieninga ir veikli draugija, vadovaujama pasižventusių ir pasiryžusių žmonių.

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

— Šis rūmų atidarymas vaizdžiai parodo, ko gali pasiekti vieninga ir veikli draugija, vadovaujama pasižventusių ir pasiryžusių žmonių.

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

— Šis rūmų atidarymas vaizdžiai parodo, ko gali pasiekti vieninga ir veikli draugija, vadovaujama pasižventusių ir pasiryžusių žmonių.

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Pirmojo programos daly su sirinkusieji išklaušė įvairių lietuvių draugijų atstovų sveikinimų ir linkėjimų, o antrojoje, kurioje jau 200 mylių nuotoliu pasirodė Berisso „Mindaugo“ dr-jos mišrus choras, vedėjas go“

Audra

R. Spalis

Buvo liepos pradžia. Vidurdienio spaulės spinduliai liejo tokią ugnį, kurios seniausi žmonės neprisiminė. Laukai, kiek akys apsemia, buvo išmirę, augalų galvos nusvirusios, nualpusios. Aplink tyła, kurios nedrumstė nei žmogus, nei kitas kuris gyvis. Ir sustingusios pušys stovėjo kaip žvakės, o jų viršūnėmis šį kartą nešokinėjo vėjas, tartum bijodamas prisiliesti įkaitintų spyglių.

Advokatas Naujokaitis, pasislėpęs sodo pavėsyje, bandė skaityti, tačiau akinamas šviesos ir svinamas kaitros, neramiai vartėsi patogiam tinkle, svajodamas apie vėsu Kauno kabinetą.

Pagaliam, metęs knygą, pažūrėjo į laikrodį: buvo jau antra valanda. Reikėjo skubėti. Nenorom pakilęs, šluostydamas prakaitą, lėtai, laikydamasis pavėsio, nužingsniavo į vasarnamį. Ten, dar kartą dirstelėjęs į laikrodį, ėmė tingiai ruošti vardinėms, kurias kėlė vietos teisėjas. Iš judesių ir veido buvo matyti, kad mielai būtų likęs namie, negu tokiu karščiu keliavęs.

Persivilkęs išėjo iš savo miegamojo, tyliai, ant pirštų galų, pasiekęs gretimą duris, įsiklausė. Už durų atrodė ramu, tad, lėtai spausdamas, jas atidarė ir įžengė į sirguliuojančių dukters apytamį kambarį. Ji snaudė kietai sučiauptomis lūpomis. Advokatas paglostęs jos plaukus rengėsi išeiti, bet duklė atmerkė akis.

— Išvažiuoji, tėtuk?

Advokatas sėdo ant lovos krašto.

— Greit grįšiu. O tu tuo tarpu pagulėk, pailsėk, kad rytoj galėtume nuvažiuoti į ežerą.

Mergaitė neklaušė pažadų.

— Tėtuk, gerti.

— Tuoj, tuoj liepsiu atnešti — ramino Naujokaitis, nesiliaudamas glostęs ilgus dukters plaukus.

Ji prisiglaudė prie jo rankos ir, užmerkusi akis, vėl greit užsnūdė.

Atsidarė durys ir įėjo Libonų vasarnamio šeimininkė.

— Jūs čia, o aš visur jūsų ieškojau. Atvyko klebonas.

— O kad jį kur! Turėjau su juo kiek pavažiuoti, bet dabar negaliu su savim Birutės imti. Jinai, atrodo, turi karščio.

— Palikit ją. Negalima tokiai švelnutei mergaitei nepratusiai tiek saulėje būti. Perspėjau vakar — neklaušė. Dabar iki vakaro teguli.

— Ir man atrodo, kad turėtų pagulėti, bet jūs, ponai, malonėkit kartais užsukti, pasižiūrėkite, kaip ji čia jaučiasi.

Atsargiai ištraukęs ranką ir pabučiavęs į kaktą, advokatas vėl pirštų galais išėjo iš kambario.

* * *

Patogioje, dvivietėje bričkoje laukė klebonas.

— Ar pakeliui neiškepsim, pone advokate, vietoj prie stalo, atsidūrsim ant stalo.

— Iš manęs menka nauda, bet iš jūsų, klebone, tai jau šis tas

— O, nieko, nieko nebūkit toks kuklus, abudu praversim.

— Ar jau tiek daug bus žmonių?

— Atrodo, prikvietė nemaža dykaduonių.

— Bet kiek žinau, pas jį ankšta, o jis žadėjo ir nakvę parūpinti.

— Ne pas jį puotausime, o pas jo tolimą giminaitį, gydytoją, ten vietos, kiek nori, naujas namas.

— Pagaliau ir gydytoją turit?

— Taigi, Budriūnas...

Advokatas staiga pakėlė akis.

— Ar ne Vytautas?

— Vytautas, neseniai čia atsikėlė. Pažįstami?

— Taip...

Advokatas susimąstė. Senos nuodėmės, atrodė, persekiojo savo auką. Budriūnas buvo vienintelis žmogus, kurio advokatas vengė, ir kuris jam kėlė bjaurų prisiminimą.

Tai atsitiko prieš dvidešimt metų, kai jis buvo tik pradėjęs advokatas. Vienoje byloje jam buvo pasiūlytas kyšis, ir, kai buvo atnešti tie nelegalūs pinigai, pas jį sėdėjo kartu baigęs gimnaziją Budriūnas. Vienas kitas neatsargus sakinyks, ir jautriam, nusigandusiam advokatui pasirodė, kad Budriūnas viską suprato. O koks jis tada buvo nepritęsęs, kvailas! Užuo, ramiai susikišęs pinigus ir dar ramiau atsiveikinęs, jis sumišęs iki smulkmenų jam viską išaiškino. Gal ir tada būtų tylom pasibaigę, jei baimė vėl nebūtų privertusi daryti naujų kvailysčių. Jam naktį šovė mintis, kad Budriūnas būtinai jį išduos — skandalas, laikraščių straipsniai, visų pasipiktinimas ir kiti dar blogesni rezultatai. Tad nuo ryto jis medžiojo Budriūną ir tampė jį po restoranus stengdamasis įsiteikti, prisimeilinti.

Advokatas sunkiai atsiduso.

Koks jis buvo kvailas! Budriūnas puikiai suprato padėtį, ir nuo to laiko visuose susitikimuose elgdavosi su juo kažkaip išdidžiai, su vos slepiama panieka.

Naujokaitis atleido kaklaraištį, jis troško, jam trūko oro, kraujas smarkiai mušė į galvą.

Jis visų gerbiamas, autoritetas, kelių draugijų pirmininkas, turi pataikauti tam nusususiam gydytojui, turi jausti paniekinimą! Ne, to nebus!

Tas kyšis buvo pirmas ir paskutinis. Kiekvienam jaunystėje tai gali pasitaikyti. Tegu tas daktarėlis tiek padarė, kiek jis padarė. Tegu įdėdą ir darbą tiek tyriausio idealizmo, tegu tiek pasišvenčia, kiek jis!

Amžini susirinkimai, amžinas važinėjimas, ir tai vis dovanai, už dėkui. Tegu ten gydytojas ką panašaus parodo, tada tedrįsta, kitaip tenemėginą užkabinėti garbingą žmogų.

— Dėl Dievo, kas jums, — pertraukė nustebeš klebonas.

Naujokaitis šypsniui iškreipė veidą:

— Et, nieko, tas karštis...

— Na, žinot, man dar prieš Didįjį karą...

Bet advokatas jo nebeklausė, jo mintys skrido tolyn.

Nevažiuoti, grįžti, nepatogu. Tuoj kiltų įtarimas. Kad dėl? O kunigas būtinai papasakotų, kad šis puikiai elgėsi pa-

„Saulės laikrodžiai“.

RAŠO VYT. A. JONYNAS.

Henrikas Nagys — „Saulės Laikrodžiai“. Poezija. 1952 metai. Iliustravo — dail. Telesforas Valius. Spaudė „Draugo“ spastuvė 2334. So. Oakley Ave. Chicago — Leidykla nepažymėta.

samaus apibūdinimo, būtų per tolimą digresiją analizuoti šia proga žemininkų poetinių įieškojimų savitumą bei apsisotit ties jų kūrybiniais laimėjimais. Pasakysiu tik tiek, kad „Zemė“ buvo savotišku memorandumu skaitytojui, kuriuo naujoji poeto karta konstatavusi mūsų tremties lyrikų tendenciją regresuoti muštaisiais takeliais ir visuomeniškai patriotiškai bei siaurai asmeninių emocijų poeziją, norėjo parodyti, kad šitai suprantama poeto misija neturinti savo „raison d'être“, bent tu dvasinių lūžių akyvaizdoje, kuriuos pergyvena iš savo gimtosios žemės išrautas tremtinys.

Ir pats „pro memoria“ įteikimas visuomenei irgi buvo numatytas charakteringu momentu — 1950 metais, — kada mūsų tremtinių nausėdijos buvo ypatingai ištroškusios meniško gimtojo žodžio.

Nesinori tam tikėti, kad apatiškas, o kai kur ir ortodoksiškas, pasireiškias seniai girdėtu pravardžiuavimu „nihilistais“, mūsų spaudos reagavimas į „Zemės“ antologiją būtų charakteringas tam santiykiui, kuris realiai egzistuoja tarp skaitančiosios masės ir jaunosios poeto kartos. Anaipol, toji saviveika, man atrodo, tolydžio aktyvėja ir, jei prireikė skaitytojui ilgesnio laikotarpio įsijausti į naujosios lyrikos dvasią, tai šitai nesako, kad ji būtų jai svetima. Irtodėl jis su šveiziu dėmesiu pasitiks „Saulės Laikrodžių“ rinkinį, įieškodamas jame tų elementų, kurie jam galutinai išaiškintų, kodėl nauja šis poezijos kelias atliepia jo vidiniams dvasios potroškiams.

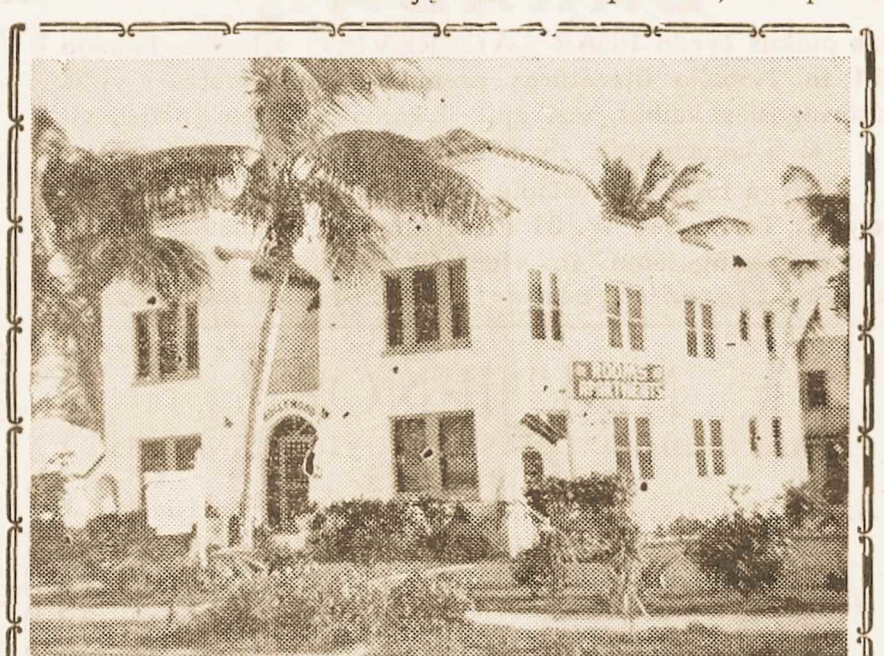
Malonu konstatuoti, kad ir „Zemės“ antologijos penke H. Nagys pagelbės skaityto tyse „Zemė“ nesūslaukė iš-

vo paties meninį įieškojimą, lankstesniame įvairavime, kirbet ir į visos mūsų dabartinės jaunųjų lyrikos kūrybinę linkmę.

Lyginant „Saulės Laikrodžius“ su ankstyvesnės kūrybos pluoštais, iš karto matyti, kad tiek H. Nagio pasirinktoji forma, tiek tematiniai motyvai, nebuvo padikuoti jau nuolinko bravūravimo laimėti sau poeto vardo pripažinimą. Jei dar „Lapkričio Naktys“ būta kiek pozos bei efektų įieškojimo, pateisinamo noro „su sirasti save“ tai „S. L.“ eilėraščiai yra cementuojami tvirtu autoriaus pasiryžimo kuo pilniau ir visapusiškiau atskleisti savo santiykį su išgyvenamąja žmoniškąja tikrove.

Nenorėčiau tvirtinti, kad ir dabar H. Nagys būtų galutinai „susiradęs save“. Bent tą ja trafarietinė šių žodžių prasme, kuri suponuoja kūrėjo to lydinį palinkimą į jau išdai nuotų temų naują orkestraciją ir aplamai pasinėšimą į forminį estetizmą. Tiesa, pažanga formoj lengvai konstatuojama ritminės frazės moduliacijų

Ši poeto santiykį su skaitytoju analizuosiu vėliau, bet dar ritminės frazės moduliacijų bar norisi pabrėžti, kad perne

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida. Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palmutame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

silyginti. O proga netrukus atsirado, kai vienas svečių paklausė, kodėl daktaras išsikėlęs iš Jovaišių.

Dar akiai valdomas jausmų, advokatas nepasijuto, kaip įsikisio:

— Ar teisybė, kad atvykęs naujas gydytojas jus be pacientų buvo palikęs?

Pasakė ir nusigando, bet žodžiai jau buvo išskridę. Budriūnui atėmė žadą. To jis nesitikėjo. Daug dirbdamas, jis nebijojo konkurencijos, priešingai, slaptaį savojo vieną dieną pagarsėti, matė save sostinės klinikose, ir štai, dviem jo pacientams girdint, kritto žinia, kuri tuoj iškeliaus į apylinkę, kels nepasitikėjimą, pašaipa, vers žiūrėti kaip į pabėgėlį, nevykėlį, nebeatlaikiusį konkurencijos. Smaugiamas gėdos, tepajėgė tik ištumti.

— Tur būt, jus kas papirko skleistį šią melagingą žinią.

Vienas iš pacientų užprotestavo: — Prisiekusiųjų negalima papirkti. — Ir dar kaip, — žiūrėdamas į Naujokaitį, jau pakeltu tonu kalbėjo Budriūnas. — Aš pats žinau atshitikimą, kada slaptaį buvo įkisti pinigai.

Aplink stoji glūdi tyla, ir advokatas turėjo reaguoti: — Kaip tai suprasti?! — Budriūnas nepateisino jo vilčių: — Juk pats žinot. . .

Pajutė kažką nepaprastą, ir toliau sėdintieji sužiūro į tą pusę. Sprogusios neapykantos vedinas, advokatas jau pašoko, kai staiga bausis perkūno trenksmas sudrebino visą namą ir tikro uragano sugriebti langai skėlėsi į sienas. — Jėzau Marija — pašoko klykdamas moteris.

Svečiams puotaujant, kalnai juodu debesų rinkosi iš kampų ir lėtai ritosi dangumi; iš kažkur, staiga atsiradęs pašoko lengvutis vėjelis, pagriebė nuo kelio stulpą dulkių, bežaisdamas nusivijo iki miško, ten jį palikęs, grįžo, pradėjo stiprėti, virsti milžinu ir dabar perkūniui prabilus, kaip įsiutęs įsiveržė į puotaujančių kambarius, dauždamas durimis, versdamas gėlių bukietus, kuldamas indus.

Svečiai viską pamiršę, šoko padėti šeimnininkams. Tam sąmyšyje skambėjo klyksmai, stiklo skambasys.

Lauke nenatūraliai temo ir staiga prapliupo. Tai nebuvo lašai, bet tartum dangus prakiuro, ištisos vandens tonos krito be pertraukos, be poilsio. Lygumos pamažu pradėjo virsti ežerėliais, idubimuose putojo smarkūs upeliai, kurie šniokšdami veržėsi į tolius.

Kurį laiką svečiai stebėjo retą gamtos reiškinį, bet netrukus prietiema tiek sutirštėjo, kad namuose užsižiebė šviesos, ir svečiai, susiskirstę būreliais, šnekučiavosi, kiti, dar susėdė prie stalo vaišinosi.

Tik du žmonės nedalyvavo bendroje nuotaiškoje. Naujokaitis, pasislėpęs tamsiame kampe, už didelės palmės, žiūrėjo pro langą į tamšą, niūriai svarstydamas bjaurią padėtį. Jis veltui pasikarščiaavo. Daugelis svečių pastebėjo jį ginčą ir, žinoma, dabar norės patenkinti savo smalsumą. O daktaras netylės, ypač dabar, kada taip jau įžeistas. Tuo labiau, kad neapykantos priežastis yra ne didelis Budriūno drovingumas, bet paprastas, smulkus nenusisikėlio pavydas; taip,

lyg permatomą savo vienišumo deklaravimą, pabrėžiamą anksčiau medžių simbolika („Medis turgaus aikštėje“, „Beržas mieste“), bei manieriną efektų įieškojimą („Pamišęs XX-o amžiaus Laikrodininkas“), pakeitė santūresnis ir eliminuojantis asmeninę intonaciją poeto reagavimas „žmogiškosios tikrovės reiškiniais. Pirmasis išpūdis skaitant „Saulės Laikrodžius“ yra anaipol ne gedulinga nakties tamsa, paskatinusi ne vieną praminti Nagį pesimistu, bet veikiau spinduliuojanti giedra ir rimtis, kurią aš pavadinčiau, jei man pavyks įtikinamai suformuluoti savo mintį, išpažinimu savo meilės žemei ir gyvenimui.

Pakilus, vietomis patosis. kas giesmės pobūdis, jaučiamas kažkaip jau nuo įvadinio eilėraščio, kuriuo poetas dedikuoja savo rinkinį ne siauram poezijos mylėtojų rateliui, bet visiems „išsigelbėjusiems“, laukiantiems, kad „nuo raudančių rankų nukris prakeikimo naktis“. Todėl nerasis „S. L.“ pranašiško postringavimo publicistiniai sūkiais, bet artima, pakeleivinga įieškojimą drauge su visais paklydusiais „Prielandų Slėny“ kažkokių ties gairių, kurias išvarė ir ap- temdė laiko darganos. Jų po- dingas daugeliui naujosios kar- etas įieškojo prisišliedamas prie langinių į „Vaikystę“ pil- kaus, liūdno ir mažytę“ ir jį už- išvesdina tą įieškojimą iš jau plūsta atgaivinantį konstatavi- mas, kad jos niekas niekam Kiti žiūri jame stiprią vaka- negali išplėsti. Tas įieškoji- mas verčia lyriką priglusti prie o Jonas Aistis, trumpai per- žemės, kad vėliai išgirstų tą žvelgdamas „Aiduose“ (nr. 2 lygų ir vienodą jos pulsą, ku- rį išibavo jo (ir skaitytojo) deda dar originalesnė hipote- širdin gimtieji kaimai.

Ir toji akystata su nesulen- kiamais žmogiškosios tikrovės faktais — vaikystės vienkarti- numu ir likimo predestinacija, atneša lyrikui bent laikiną atsakymą į kankinantį jo sielą savo ir, aplamai, žmogaus bvi- mo žemėje, klausimą, H. Na- gys, atrodo, suformuluoja jį užsklandančia rinkinį „Upių“ alegorija, persunkta fataliz- mu.

Ir toki akystata su nesulen- kiamais žmogiškosios tikrovės faktais — vaikystės vienkarti- numu ir likimo predestinacija, atneša lyrikui bent laikiną atsakymą į kankinantį jo sielą savo ir, aplamai, žmogaus bvi- mo žemėje, klausimą, H. Na- gys, atrodo, suformuluoja jį užsklandančia rinkinį „Upių“ alegorija, persunkta fataliz- mu.

mu.

tik pavydas. Ir dabar, pirmą progai pasitaikius, su sadi- tišku malonumu platins žinias, ir jos plis, jų nesugaudys, nesulaikys, tuo labiau, kad pilna pavyduolių, kurie pinigą mokėtų, kad galėtų kitą į purvą įbrukti, kad patys skaistes- ni atrodytų. O jis turi nemaža priešių, kurie pajutę iš žė- mės mėgins iškasti įvykį. Fu, kaip bjauru, kaip bjauru; i teisma jų nepadausi, neuždrausi, o kiek jie nervų sugadins.

Ir advokatas sunkiai atsiduso — prakeiktas kyšis!

Reikėtų ko nors griežtis, gelbėtis, bet kaip?

Išėmė laikrodį. Buvo dešimta. Baliaus tėtis iki trečios, ketvirtos. Jis turi apie penkias šešias valandas. Jas jis turi išnaudoti, jis turi šią bylą laimėti, kaip, — jis dar nežinojo, bet reikėjo skubėti. Atsargiai išlindęs apsidairė po kambarį, įieškodamas Budriūno, bet tarp užkandžiaujančių jo nebuvo. Pasuko į šokių salę, kur linksminosi jaunimas, pro ją į tie- šią akambarį, bet ir ten nieko, tik staliukai kortoms. Kur galėjo būti Budriūnas? Advokatas dar prisiminė verandą ir ten pasuko. Ir iš tikrųjų tamsoje sužibo papiroso ugnelė.

Naujokaitis nekludo. Verandoje stovėjo Budriūnas ne- mažiau susijaudinęs.

Jis, kuris visą gyvenimą dirbo kaip vargo pelė, nuošir- džiai stengdamasis didinti žinių bagažą, staiga rimtoje drau- gijoje tarp savų pacientų apie jį, patyrusį specialistą, atsi- liepiama, kaip apie jauną pastūmdėlį, kuris priverstas lake- tyti iš vietos į vietą dėl savo nenusimanymo. Tas kyšinir- kas nori pavogti žmonių pasitikėjimą ir pagarbą, nori jį su- naikinti, pajaukti, bet tas veltui jam nepraeis. Jis daugiau nebetylės, akis už akį, dantis už dantį, tegu visi žino, tegu džiaugiasi savo didvyriu.

Ir štai tas didvyris papiroso šviesoje atsirado priešais.

— Manęs įieškot?

Advokatas krūptelėjo.

— Kodėl?

— Mačiau pro langą, kai jūs, kažko įieškodami, slau- kiojot po kambarius.

— Keista, turėčiau jūsų vengti, juk taip gražiai man prie stalo kalbėjot.

— Ot, kaip tik dėl to, kadangi ir jūs skolingas ne- likot, tai ir atėjot čia, diplomatiškai tariant patyrinti dirvą.

Advokatas dirbtinai nusijuokė:

— Retai žmonės taip atvirai šneka, bet jei jau taip nu- tiko, leiskit paklausti. Kodėl jūs manes tain nekenčiat?

— Aš jūsų nenekenčiu, bet negerbiu, aš žvniai daugiau apie jus žinau, ir ta aureolė, kuri aplink jus skleidžiama, ma- nęs nebeveikia, per gerai pažįstami.

— Suprantu, iūs galvojat apie tą nelemta kvši, bet gal tai buvo pirmas ir paskutinis, gal man pačiam jis yra bjaurus, gal šimteroipai aš jį atlveinau kitais dorais darbais?

— Ne pasikeisti jūs negalėjot, ką parodo ir šlykščiai biauurs jūsų melas ten, prie stalo, neapgaudinėkim patvs savęs.

Abu nutilo. Advokatas pajuto, kad gražiais žodžiais čia nieko nelaimėsi, reikėjo įieškoti kitos išeities.

Kuri laiką tvlėdami rūkė. Nors ne taip smarkiai, bet vis dar liio. Kambariuose vis labiau tilo triukšmas, kai kur prigso šviesos. Oro drėgnumas supurtė stovinčius, ir Bud- riūnas pakilo:

Tokia būtų punktyrinė li- nija, sulydanti tuos iškilus taškus, kurių radijacija paie- kia pirmiausia savo nuoširdžiu akcentu eilinį skaitytoją.

Argi verta sakyti, kad jos pravedimas yra klaidinantis, kaip apgaulingas yra kiekvie- nas kūrybinio pluošto skaidy- mas per simplifikacinį sche- mos lėšį. Siuo atveju juo lab jau neteisingas, nes impulsy- viai ir giliai asmeniškai išgy- ventą Nagio lyriką mėgina su- vesti į savotišką pritaikomąjį meną, pajungtą poeto filosofiš- nės ideologijos iliustravimui.

Net jei poetas ir būtų sie- kęs koordinuoti visus savo ei- lėraščius tokiame uždaviniui, reiktų pripažinti, jog jo pa- stangos nepavyko. Nes ne as- meniškai blanki „Upių“ para- bolė, tas tariamas poeto pasau- lėjautos deklaravimas padaro „Saulės Laikrodžius“ artima ir miela knyga, bet tie nedasa- kymai, nesutipimas savy, bet kažokia nusiaktimo priegai- da, kurie liūdią apie niekad nesibaigiantį tikram kūrėjui įieškojimą savęs.

Maža digresija — įieškoji-

mas žmogaus egzistencijos žė- mėje prasmės (kurio pirmuoju tarpiniu, mano supratimu, bū- tų suvokimas savojo „aš“), gilesnių pradų, kažkokių kryp- tyra, kaip teisingai pastebėjo ties gairių, kurias išvarė ir ap- temdė laiko darganos. Jų po- dingas daugeliui naujosios kar- etas įieškojo prisišliedamas prie langinių į „Vaikystę“ pil- kaus, liūdno ir mažytę“ ir jį už- išvesdina tą įieškojimą iš jau plūsta atgaivinantį konstatavi- mas, kad jos niekas niekam Kiti žiūri jame stiprią vaka- negali išplėsti. Tas įieškoji- mas verčia lyriką priglusti prie o Jonas Aistis, trumpai per- žemės, kad vėliai išgirstų tą žvelgdamas „Aiduose“ (nr. 2 lygų ir vienodą jos pulsą, ku- rį išibavo jo (ir skaitytojo) deda dar originalesnė hipote- širdin gimtieji kaimai.

Ir toji akystata su nesulen- kiamais žmogiškosios tikrovės faktais — vaikystės vienkarti- numu ir likimo predestinacija, atneša lyrikui bent laikiną atsakymą į kankinantį jo sielą savo ir, aplamai, žmogaus bvi- mo žemėje, klausimą, H. Na- gys, atrodo, suformuluoja jį užsklandančia rinkinį „Upių“ alegorija, persunkta fataliz- mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

mu.

šaukia juose ciklines simfonijas, vizijų bei freskų kompozicijas pomėgė bus anaipol ne Adomo Mickevičiaus improvizacijos, bet K. Aleksandriško iš poetinių vaizdų giminingų „Luna Parko“ („Užgesę Chimeros Akys“) sukrečiantis po Oscar Milašius.

Užaugusi nepriklausomybės laikmety, jaunųjų lyrikų karta, man rodos, išvėlgė toj Aleksandriško poemų kažką daugiau negu finišo juostelę iki tol išsilikusiam mūsų poezijoj kaimo pasiūlgimo motyvui, kurio pėdsakai atsekami dar visai lengvai mūsų jaunųjų lyrokoje. O stiprus pesimistinis akcentas, gal dar per kontrastų dėsnį, pastūmėjo juos įeškoti supančio pasaulio simbolių girioj šviesesnių aspektų. Ir net jei ne „Luna parkas“ būtų buvęs toji pirmoji kibirkštis uždegusi jauniesiems deglus įeškoti giliųjų gyvenimo prasmės, tai karto aptikę toje tikrovėje sub

taip pat ir ne vakariečiai. Jie simetė retoriniam bruzgynė, neradę formos jai išreikšti. Ki tiem — Bradūni — tas ke lias į savojo „aš“ pilnatinį su pratinimą, atrodė neatskiriama susietas su intuitiviu savo tau tos sielos ir gal net jos misijos išjautimu. Kiekvieno atveju, jo „Apeiginės“ poezijos origi nalumas ir jėga anaipol ne liūdija, kad jo poetinė asmeny bė būtų pasiklydusi simbolių ūkanoj.

Identiškas pastangas susiras ti savąjį „aš“ įžiūrėtumėme ir H. Nagio „S. L.“ atsigręžime į „Vaikystę“ ir „Kaimus“. Tik išorinio pasaulio drums tas gaivališkumas yra dar per daug daugialytis H. Nagiui, kad jis galėtų savo kontras tuojančius įvaizdžius įrikuoti vientisine tonacija nuspalvin ton kompozicijon.

Bus daugiau.

AR JAU SKAITETE

BARABA?

Šitas puikus švedo PEAR LAGERKVIST veikalas laimėjo 1951 m. Nobelio literatūros premiją. Jis išverstas į visas kultūringąsias kalbas, visi apie jį kalba, visi juo grožisi, visi jį komentuoja. Susidomėkite ir neapsivilsite.

Knyga turi 212 puslapių, kaina 2,25 dol.

Rašykite: Terra, 946 W. 31 Plinstruments, vienas iš labiausiai saugojamų ir vienas iš aco, Chicago 8, Ill.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvintintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajieškojimus ir jų atsisaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsisaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJAS NOVELĖS KONKURSAS

„Draugas“ skelbia novelės konkursą: novelė įteikiama ligi 1952 m. gruodžio 10 d. Pirmą premija 100 dol., antra 60 ir trečio 40. Temą pasirenka autorius, pageidaujama, kad ji lietuvių lietuvių 19 šimtmečio laikais. Novelės siunčiamos „D“ adresu, novelės komisijai.

BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTAS BRAZILIOJE

Montrealio kviečiamasis iš Brazilijos muzikas Aleksas Ambrozaitis Brazilijoje, Sao Paulo mieste, veda bendruomenės chorą, kuris neseniai turėjo didelį koncertą (neužmirškime, kad Pietinėje Amerikoje dabar yra žiema dar, todėl ir žieminių koncertų sezonas), kuriame pasirodė mišrus ir moterų chorai ir kvartetas, o taip

gi ir solistai. Koncertas sutraukė daug žmonių ir turėjo gerą pasisekimą.

Be to, kad A. Ambrozaitis yra chorvedys, jis dar yra pui kus ir klarnetistas, b. Lietuvos Filharmonijos solistas ir Rio de Janeiro simfoninio orkestro dalyvis, laimėjęs pirmąją konkursinę premiją.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Balys Rukša. UGNIES PAR

DAVĖJAS. Poezija. Iliustr. vo Viktoras Bričkus. Išleido „Baltija“, Toronto, 168 Concord Ave. 1952 m. 96 pusla-

piu. Kaina 1 doleris. Gaunama „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

KNYGŲ LENTYNA. Vyr. Liet. Išlaisv. K-to Lietuvių bibliografinės tarnybos biuletenis Nr. 5—6(48-49), gegužės - birželio mėnesių 1952 m.

K. Kl. Cirtautas. SKAUSMO PERGALĖ. Vieno dieno rašio fragmentai. Išleido autoriaus draugai. Spaudė „Am. Lietuvio“ spaustuvė, Worcester, Mass., USA. 1952 m. Kai na 1 dol. 50 ct.

JURGIO JANKAUS ROMANAS

„Paklydę Paukščiai“

yra labiausiai šiuo metu skaitoma knyga. I tomo kaina \$ 2.20, II — \$ 2.60. Išleido:

Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

„BRITANIJOS LIETUVIS“

vienintelis visoje Europoje lietuvių savaitraštis. Nepartinis, siekias tikslo — bendro visiems lietuviams. Lietuviai, atvykę iš Anglijos, neturėtų pamiršti savo buvusio organo.

LEIDŽIA D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, Londone. KAINA metams 5 dol.

ADRESAS: „Br. Lietuvis“, Lithuanian House, 43, Holland Park, London, W. II, England.

AR SKAITAI „DIRVA?“

AR VAIKAI SKAITO „TĖVIŠKĖLĖ“?

„DIRVA“ išleina kas savaitę, visuose pasaulio kraštuose turi savo korespondentus, greit ir teisingai informuoja

REDAGUOJA BALYS GAIDŽIŪNAS.

Su „DIRVA“, kas mėnesį, išleina gausiai iliustruotas, 16 psl. vaikų laikraštis „TĖVIŠKĖLĖ“. Vaikai ir tėvai tvirtina, kad dabartinėse sąlygose tai geriausias vaikų laikraštis.

REDAGUOJA VLADAS VIJEIKIS.

Abu laikraščiai metams kaštuoja. JAV \$ 5,—;

Kanadoje \$ 5,50; kituose kraštuose \$ 6,50.

Rašykite: 6820 Superior Ave, Cleveland 3, Ohio, USA.

AR ŽINOTE KĄ RASO

„KELEIVIS“

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

„KELEIVIS“ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam ne pataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Didelio formato, 8 puslapių, graži, lengva kalba. Kaina Kanadoje \$ 3,50 metams. Pusmečiui \$ 1,75. Parašykite ir parašykite vieno egzemplioriaus pasiūlymą. Gausit nemokamai.

KELEIVIS

636 BROADWAY, So. BOSTON 17, Mass., U. S. A.

— Šalta, laikas į kambarį.

Advokatas nusekė į valgomąjį. Ten buvo tuščia, užtat antras kambarys buvo prikimštas. Supami dūmų kamuolių, tankiai susispaudę prie staliukų, lošę kortom.

Atvykėliai pasistumdė šen ir ten, pažūrėjo, pajieškojo, bet nebuvo nei vienos laisvos vietos. Išgilinę į lošimą, niekas jų nematė, nesirūpino.

Budriūnas žvilgtelėjo į greta stovintį advokatą. Jis pajuto jo nerimą, tikėjosi atspėjimų, tūpčiojimo, ir tokio išgąbinto autoriteto spėjamas pataikavimas tiek maloniai kuto jo egoizmą, kad jis pasiūlė:

— Gal mudu pamėginsim laimę?

Advokatas tuoj sutiko. Jo smegenys karštligiškai dirbo įeškodami išeities. Kiekviena minutė praleista drauge galėjo atnešti išganingą mintį.

Tačiau pritiltę prie kitų jau nebegalėjo, ir Budriūnas pakvietė į kitą namo pusę:

— Ten bus ir oras tinkamesnis, o čia tarp dūmų ir šviešos nesimato.

Tad, tartum nieko nebuvę, abu, perėję ilgą koridorių, pateko į gydytojo kabinetą. Čičia viešpatavo tylą, kurią tik drumstė už lango tešiantis lietus.

Patogiai susėdę, padalijo kortas ir pradėjo lošimą. Lauke sužalavo, toli atsiliepė perkūnas ir, tartum gavę sutartą ženklą, debesys vėl pradėjo darbą. Šimtai mažyčių plaktukų krito pliekdami skardinį stogą, ir per juodą nakties stiklą vėl nutekėjo upeliai. Partneriams tas nerūpėjo, jų dėmesys buvo sukauptas ties kortom. Rankos automatiškai dalino, stūmė, ėmė pinigus. Pradžioje buvo ramūs, elgesys normalus, bet neilgam. Daktaro veidas kaskart vis labiau raudono, akys nenatūraliai sublizgo, judesiai pasidarė staigūs, netikri. Nesisekė. Kartos lyg užburtos. Vis nauji banknotai lėkė ir didino Naujokaičio krūvą. Po valandėlės Budriūnas sviedė tuščią piniginę.

— Velniai griebtu.

Nuvargęs atsisilošė fotelyje, ir raudonos akys išsipykė spinton, kurioje gulėjo santaupos. Prasidėjo sunki vidaus kova, padėti ten pinigai ligšiol likdavo nejudinami iki kelionės į banką, bet šį kartą, pažvelgęs į advokatą, jis nebeilg laikė ir, sulaukęs savo tradiciją pradėjo lošimą.

Vėl sučežo banknotai, akys nekantriai įsisiurbė į padalytas kortas, susiraukę veidai nepajėgė slėpti įtempimo ir virpų pirštų nervų. Lošimo aistra galutinai pagavo Budriūną, ir dabar, nesisekiant, tirpstant pingiams, jis rizikavo, laužė nusistovėjusią tvarką, — ėmė santaupas.

Išiaistrinę, pamiršęs pasaulį, nebijoto vėl praphupusio lietaus, nematė upelių, kurie virto žemėn, negirdėjo, kai tarp šitos verdančios stichijos pasiūrdo kanopų stuksenimas, vežimo dardėjimas ir tik po kurio laiko lošiančius pažadino tarnaitės pakartotinas barškinimas į duris.

Daktaras pakėlė raudonas akis:

— Na?

— Pone daktare, atvažiuo kviesti pas ligonį.

— Po velnių, per tokį orą!

— Sako rimtas atsitikimas.

Nesirūždamas, suspaudęs kietai kortas, gydytojas pa-

žvelgė į tekančius langus, kurie karts nuo karto nušvisdavo griausmo lydimi.

Išikišo Naujokaitis:

— Tegul palaukia valandą, juk nesąmonė būtų dabar keliauti, nors akin durk ir kilometro nepadarysit.

— Pasakyk, išvažiuavęs, po valandos turiu grįžti — nu tarė Budriūnas.

Ta linktelėjusi išėjo.

Toji trumpa pertrauka tartum sugriovė pastovią Naujokaičio laimę. Gydytojas išlošė vieną, antrą, trečią ir išiaistrinę užsimiršęs pasiūlė kirtį padvigubinti. Partneris su tiko ir laimėjo, bet neilgam; šokinėdamas laimė vis labiau pradėjo krypti gydytojo pusėn. Minutės lėkė, lošėjai jų nesekė ir negirdėjo; tik upeliai pamažu rimo ir virto paprastu taškenimu.

Vėl antrą kartą pasirodžiusi tarnaitė sutrukdė tylą.

— Pone daktare, valanda praėjo, nebepatį lyja, sako būtinas reikalas, mirtis grėšia.

Pabudęs automatiškai pradėjo kilti.

Advokatas, nekrepdamas dėmesio, padalino kortas ir, į jas žvilgtelėjęs, nusikeikė.

Tuo paragintas, Budriūnas išskleidė sąvąsias. Taip, stiprios, galima būtų mėginti. Atsisėdo.

— Tuoj šitą baigsiu ir einu. Eik.

Kortos buvo mestos, bet, padaręs klaidą, prakišo ir piktai sviedęs pinigų atsilošė.

— Velniai, trankykis per naktį.

— Padvigubinkim kirtį, jums dabar sekasi, imkit.

— Bet tik vieną partiją.

Vėl kortos buvo mestos. Ir iš tikrųjų, gydytojas laimėjo, bet nuo stalo nepailo, ir lošimas tęsėsi, laimė šį kartą visai pasuko jo pusėn. Dėmėtas nuo susijaudinimo, karščiogiškai degančiomis akimis, jis gaudė judesius, ėmė kirtius vienas po kito, virpėdamas džiaugsmu, godžiai traukė pinigų.

Pro duris trečią kartą įslinko tarnaitė ir, nebedrįsdama prabilti, tyliai sustojo.

Advokatas pamojo jai išeiti. Budriūnas, lyg nematydamas, palenkė galvą.

Kiek pastovėjęs, ta patraukė pečiais ir dingo.

Lošiančiųjų dabar niekas nebetrukdė, bet jei kas būtų sekęs būtų nustebejęs. Kiek daktaras su nemažėjančia aistra skendo lošime, tiek advokatas rodė išsiblaškęs: jo klaidžiojantis akys vos spėdavo paliesti kortas, tuoj sustingdavo vietoje, kaip žmogaus atidžiai ką nors klausančio, nuolat lau kiančio. Jo ėjimai buvę neapgalvoti, pasitaikė nedovanotinių klaidų, ir gydytojas lengvai ėmė kirtį po kirčio, partiją po partijos. Praloštieji pinigai pamažu grįžo pas savininką, ir po geros valandos advokatas buvo priverstas išimti jau ir savo išsipūtusią piniginę. Bet jis nesijaudino, rodė, net neįėjo savo nuostolių, gyvendamas kilusią idėją, įtemptai kaž ko laukdamas. Praėjo dar valanda, jo akys sublizgėjo, ausys įsitempė, jis išgirdo arkliai kanopų bildesį ir gurgždančią vežimą. Apmiręs kurį laiką klausė, paskui lengvas žvones palietė lūpas ir tuoj nuskrido. Keistom akim pažvelgė į gydytoją ir pasitaisęs, jau atidžiau pažvelgė į kortas.

Už lango pamažu viskas rimo, lašai nustojo tekėti, stiprėjo rytų vėjas, praskydo juodumai, budo aušra.

Po kiek laiko advokatas parodė tuščią piniginę. Spinduliuodamas Budriūnas nerviškai suspiegė:

— Ką, plikas, kaip tilvikas, — bet nustebejęs nutilo. Jis pamatė ne sunaikintą, nuvargintą ar įtužusį priešo veidą, bet degantį pasitenkinimu, triumfuojantį.

Advokatas nutarė rizikuoti kaip niekad:

— Kaip manai, ar ligonis, kuris šaukėsi pagalbos, gyvas ar jau miręs?

Kurį laiką gydytojas žiūrėjo visai nesusivokdamas, plačiai atvėręs akis ir tik po geros minutės gailus virpesys nubangavo ir mirė, palikdamas pelenų spalvos veidą — jis su prato.

O Naujokaitis jau tikrai akcentuodamas kirtio:

— Tu, kuris didžiavaisi švnią sąžinę turėdamas, šian dien ir jos netekai dėl pinigų, už kuriuos mane taip smerkei, dabar pardavei žmogų, kuris tokią naktį atsuntė maldauti gyvybės, tu ne kyšininkas, per didelę garbę tau juo būti, tau blogesnis vardas tinka, bet tiek to, tačiau aš nusidėjau jaunais, žalias, o tu subrendęs, pilnas išminties ir didybės.

Pritrenktas gydytojas visai pasimetė:

— Dabar vyksiu.

— Nesulauksi!

Budriūnas kaip pašėlęs beldė pas tarnaitę. Kai ta inieguista, nusigandus iškišo galvą, jis nekantriai paklausė.

— Ar Jonas žino ligonio adresą?

— Išvažiuodamas žmogus Jonui paliko.

— Toli?

— Apie penkiolika kilometrų.

— Tegu tuoj kinko, važiuoju.

Ir gydytojas paskubomis, nervingai dėjo instrumentus į lagaminėlį.

Naujokaitis, su panika stebėdamas beplūšantį, pasiūlė.

— Nepamiršk pinigų nuo stalo.

Budriūnas nesusilgindamas, arti ašarų, atgalia ranka nubraukė gulinčius ir, sidabrinių žvangesio lydymas išlėkė pro duris.

Advokatas, su pasišlykštėjimu nuspyręs ant bato nukritusį stambų banknotą, priėjo prie lango. Pilkoj ryto šviesoje jis matė, kaip bernas kinkė arklus, kaip susisupęs, nekalbas Budriūnas tūnojo bričkoje ir kaip išvažiavo.

— Važiuk mielas. Linkėčiau lavoną rasti.

Naujokaitis nusiziovavo, perėjo kambarį.

— Kvit, kyšininkas ir judošius, — graži kompanija, vengsi ir tylėsi, net mano vardą stengiesi iš pasamones išmesti, pažįstu tave, — ir ryžtingai pradėjo belstis pas tarnaitę. Jam rūpėjo ligonio adresas. Jei nuotyki pasibaigtų mirtimi, daktaras visai liktu jo rankose.

Tarnaitė jau nebeįėjo ir tuoj pasirodė.

— Gal žinote ligonio adresą, kur nuvyko daktaras?

— Žinau, Libonų vienkiemis, staiga susirgo atostogaujantis advokato, berods, Naujokaičio dukte...

* * *

Sulė po audros kilo tokia šviesi, rami...

Winnipeg

AMŽIAUS IR LAIKO JUBILIEJAI.

Neperseniausiai linksmai buvęs atsėjęs Vlado Steponavičiaus 50 metų amžiaus jubiliejus, jo paties gražioje, modernioje, tikrą poilsį teikiančioje namuose 200 Marion Str. St. Baniface. Skatilingas jo bičiulių ir draugų būrys, turtingose vaisėse, prie melodinės lietuviškos muzikos, pagerbė Vladą ir Pranę Steponavičius jų aukštinio jubiliejaus proga, palinkėdami jam sėkmingo sekančio penkiasdešimto mečio. Vladas Steponavičius daugelio metų Canada Peckers darbininkas mechaniko pareigose, savo darbštumo ir sumanumo dėka išgijo darbdavio pasitikėjimą ir įvertinimą. Jų biliatas yra vienas iš ankstyvesniųjų aktyvių Winnipeg lietuvių klubo steigėjų ir rėmėjų, aktyvus kolonijos narys ir darbo žmogaus teisių gynėjas. Sėkmės ir ištvermės.

Po neperilgiausios pertraukos kukliai buvo atšvęstas Mamento Zavadsko 50 metų amžiaus jubiliejus, artimųjų bičiulių būryje. Apie tai mie li skaitytojai laiku buvo painformuoti.

Prieš kurį laiką kukliame artimųjų ratelyje buvo pagerbtas Mykolas Bukauskas jo 50 metų amžiaus proga. Minimas jubiliejas yra gerai pažįstamas visiems, tiek pirmiesiems, tiek naujiems lietuviams, savo gerasirdžiumu ir paslaugumu lietuviškuose organizacijose ir pavienių asmenų reikaluose.

M. Bukauskas pastoviu ir sąžiningu darbu Sheas alaus darykloje išgijęs gerą vardą savo darbovietės bendradarbių ir vadovybės tarpe, taip pat vertinamas ir gerbiamas kolonijos lietuvių tarpe, kaip vienas iš aktyvių ir pasižventusių narių lietuviškos kolonijos la bui. Šiuo metu M. B. turi pačiame miesto centre du pilnos nuosavybės „roominghouzų“, kurių gyventojais didžiųjų dalimi yra lietuviškos šeimos. Laimės Mykolai sekančiame Jūsų penkiasdešimtmetyje.

Rugpjūčio 9 dieną, gaivinančios vasaros prievakaryje, Winnipeg lietuvių klubo patalpos perpildytos visokio amžiaus lietuviškos kolonijos nariais.

šventė savo seniausio, pagarbos užsitarnavusio nario Povilo ir Ursulės Jauniškių šeimos šventę. Virš solenizantų ažuolų lapų 40-ties skaitliukų, byloja svečiams apie Povilo ir Ursulės nužengtą bendrą gyvenimo kelią, kartu Povilo 75 metų amžiaus ir 48 metų gyvenimo Kanadoje. Pagarbos verta maloni pora, savo išaukštinę ir išmoksintų vaikų globoje, gyvena viena iš retų žmogaus gyvenime malonaus džiaugsmo momentų. Povilas, kieto gyvenimo užgrūdintas, vyriškai priima senesniųjų likimo draugų ir jaunosios kartos nuosirdžius sveikinimus, kai tuo tarpu jo ištikima palydovė Ursulė, nepastebimai bandanti nubraukti besiveržiančias ašaras. Povilą supa išprusinti vaikai: sūnus Alfonsas — med. daktaras, duktė Emilija Paliūnienė — abiturientė, duktė Salomėja — gailestingoji sesuo. Lietuviškos dainos, nuo širdies jo praeities darbų įvertinimo kalbos ir linkėjimai, su dar turtinga ir pilna ne tik solenizantų, bet ir visos kolonijos šventė. Iniciatorium ir vyriausiu pagerbimo organizatorium buvo Pranas Matulionis.

Ponai Jauniškiai artėjančios žiemos pradžioje žada vykti į Kaliforniją ilgesnių atostogų. Saulėto dangaus ir švelnaus Pacifiko pakrančių sinelio!

Prieš 4 metus iš Australijos į Kanadą atvykę Juozas ir Jadvyga Mikalauskai su dukrele Aldona, praeitą šeštadienį šventė savo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvę. P. J. J. M. yra pirmieji iš naujųjų ateivių savo jėgomis ir triūsų susikūrę neblogą ekonominį pagrindą. Būdami visi trys darbingi ir rdirbą, per šį, palygina mai neilgą laiką spėjo įsigyti net dvejus nemažus 10-12 kambarių miesto centre nemus, kurie sudaro jiems jaukią nuosavą pastogę ir kartu duoda neblogas pajamas. Jų dukrelė Aldona yra viena uoliausių lietuviškos veiklos narių, tiek nuolatini savo dalyvavimu tautiniuose šokiuose, tiek kitais patarnavimais kolonijos reikaluose.

St. Catharines lietuvių choro ir Tautinių šokių grupė vasaros atostogų pabaigai atžymėti rengia.

DIDELĖ GEGUŽINĖ-SUBATVAKARĮ.

Gegužinė įvyks rugsėjo 6 dieną (šeštadienis) Port Weller Garden City Beach (kur įvyko ir pask. kartą). Vaziuoti: Niagara Street — pasukti Lake Shore — ir jau čia pat ir pats Beach. Be to kelią nurodys rodyklės. Pradžią 2 val. po pietų. — Gros puikus orkestras. Veiks gausus bufetas su visų laipsnių lašukais.

Bus taip pat puiki loterija ir kitos įvairybės. Kas dar nėra užmiršęs nuotaikingųjų lietuviškų subatvakarių — visi į šią linksną gegužinę!

Svečiai iš Toronto, Hamiltono, Wellando, Niagaros ir USA — ypatingai maloniai kviečiami susitikti šiame svetingame pusiaukeyje.

Rengėjai.

WELLAND, Ont.

PRANEŠIMAS DEL TAUTOS ŠVENTĖS.

Rugsėjo mėn. 7d. (sekma-išpildo Wellando tautinių šokių grupę vadovaujama p. Ulgia Tautos šventės paminėjimui, bišienės ir vietinis meno mėgėjų būrelis.

Apylinkės lietuviai maloniai prašomi dalyvauti pamaldose ir minėjime. Taip pat minėjimo proga bus platinamas „Lietuvių Pasas“.

Wellando ALOKtas. Minėjimo pradžia 10 val. iš p. pulk. J. Giedraičio paskaita ir meninė dalis. Meninę dalį

WINDSOR

LINKSMAS POBŪVIS WINDSORE, ONT.

Rudens sezono pradžia, Vakarų pradžia 7 val. vak. Windsorio Lietuvių Bendruomenės ruošia pirmą linksma vakarį. Vakarų rengėjai visus apylinkės tautiečius kviečia skaitlingai dalyvauti.

KLB Windsoro Apl. K-tas. Sėkmės likimo tautiečiams Klube, 240 Manitoba Ave., yra uošiamasr autos šventės minėjimas. Po minėjimo pranešimas iš KLB Krašto Tarybos atstovų suvažiavimo. Tautiečius kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti.

Winnipegiečių ZINIAI! Sekmadienį, rugsėjo 7 d. 2,30 val. po pietų, Lietuvių KLB Winnipeg Ap. V-ba.

SIUVEJAS A. BERESNEVIČIUS

Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas, švariai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos. 1004 Dundas St. West, Toronto, Ont. Laikinis telefonas ME 6498.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO, bet

Alberto Norkeliūno Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$1.000. Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse. Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que. Telefonas: CL 2363

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas: 3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

JAU 83.

Didžioji pasaulio lietuvių tala Rolandą Božaitį ir V kl. mok. ka Lietuvių Vasario 16 Gimnazijai išlaikyti išvarė jau du trečdalius talkos. 83 rėmėjų būreliai ir net astkiri asienys užtikrino mokslą ir išlaidų kymą jau 83 mokiniams. Štai vėl naujas sąrašas:

65-tas Rėmėjų Būrelis Chicago. o. Mr. Vl. Augulis, 2609 W. 64 Street, Chicago, 29, Ill., USA, Kamsiejų Juozą, II kl. mok.;

66-tas Ev. liut. bažnyčios Jaunimo Ratelis Chicago, c. o. M. Vilijus Albrechtas, 854 W. 33rd Street, Chicago, Ill., USA, Grigalaitį Petrą, IV kl. mok.;

67-tas Rėmėjų Būrelis Waukegan, c. o. Mr. Vl. Petrauskas, 842 Adams St., Waukegan, Ill., USA, Puotrą Kazį, I kl. mok;

68-tas R. Būr. Longueuil, c. o. Mr. Petras Beleckas, 56 Vermont Street, Longueuil, An-nex, Canada, Gudą Romuaidą, I kl. mok.;

69-tas Rėmėjų Būrelis Chicago c. o. Mr. Juozas Vainekis, 11116 So Whiple Street, Chicago 43, Ill., USA, Medinaitį Geraldą, III kl.;

70-tas R. Būr. Adelaide, c. o. Mr. J. Lapšys, 28 Grange Rd., Adelaide, Welland, Aust-ralija, Juodsnukytę Rūtą, II kl.;

71-mas Keturių Rėm. Būr. Chicago, c. o. Mr. V. Tamošiūnas, 4547 So. Talman Ave., Chicago 32, Ill., USA, Kušnėraitytę Ireną, II kl.;

72-tas Rėmėjų Būrelis Sault Ste. Marie, c. o. Mr. Liudas Bielekis, 1066 Queen Street, E., Sault Ste. Marie, Ont., Canada, Jasaitį Algirdą, III kl.;

74 ir 75-tas — Balfo skyrius Nr. 73, c. o. Mr. Edward Shilling, 1611 Deane Blvd., Racine, Wis., USA, I kl. mok.

Joną Lingertaitį;

76-tas būrelis c. o. Mrs. Ema Liaukienė, 520 Wilson St., Waterbury, Conn., USA, VI. kl. mok. Teresę Sakalauskaitę;

77-tas būrelis c. o. Mr. Dr. K. Krivickas, 563 Hemlock St., Brooklyn 8, N. Y., USA, III kl. mok. Tamarą Kelerytę;

78-tas būrelis c. o. Mr. A. Deikis, 113 Cove Rd., Stamford, Conn., USA, I kl. mok. Manfredą Jasevičių.

79-tas būrelis — Chicago's Skautininkų Draugovė c. o. Mrs. O. Zailskienė, 1934 So. 48 Court, Cicero 50, Ill., USA, IV kl. mok. Eleonorą Sakalauskaitę;

80-tas būrelis — Venezuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenė, Caracas, Apartado 369, Venezuela, I kl. mok. Jadvygą Zadvydaitę;

81-mas būrelis c. o. Mr. Vt. Vintartas, P. O. Box - 271, Chicago 90, Ill., USA, II kl. mok. Reinholdą Eiduką;

82-tas būrelis — c. o. Mr. Ant. Valavičius, 5827 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill., USA, I kl. mok. Arnoldą Kunaitį;

83-as būrelis c. o. Mr. B. Vitkus, 3422 W. 63rd St., Chicago 29, Ill., USA, II kl. mok. Mariną Auderytę.

Pinigus galima siųsti per Balfą arba tiesiai Gimnazijai — kaip kam patogiau. Mums patogiau būtų pinigus gauti tiesiai. Siunčiant tiesiai gimnazijai, patogiau siųsti pašto perlaide (Money order) ir adresuoti šitaip:

„An das Litauische Gymnasium, (23) Diepholz-Flugplatz Block Nr. 7, Germany - Brit. Zone“.

Mūsų ir Jūsų darbas ir aukos — Lietuvai! Lietuvių Vasario 16 Gimnazija Diepholz'e.

LIUDESIO VALANDOS

KREIPKITES IAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBROD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

LIETUVIŠKAS RESTORANAS.

SAVININKAS M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. TEL. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

DEMESIO

Viliasalieciam ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskio)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“

GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabija“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.

J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.

Knnygnas „Nemunas“, 3143, So Halsted St., Chicago, VI. Pauza, „Neringa“, 1906--25th St., Detroit 16, Mich.

D. Krause, 3466 So. Holsted St., Chicago 9, Ill.

J. Bajorinas, 3100 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

J. Giedraitis, 3301 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE ST. W. netoli Bleury HA 0838

78 SAVAITĖS ISSIMOKĖJIMUI

be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai
Mokame aukščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave., Verdun. YO 3323. Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Veda sktn. inž. J. Bulota.
SKAUTŲ DVASIOS VADOVAI.

Kunigų Vienybės seimas lieja yra nutarusi išleisti sulietu-
pos 23 d. patvirtino katalikų vintą skautybės įkūrėjo lordo
skautų-čių dvasios vadovus R. Baden - Powelio knygą
prie P. L. S. S. centrinių or- „Skautybė Berniukams“. Pir-
ganą. Pas. L. S. Skautų S-gos moji šios knygos laida, kurią
Vyr. Dvasios Vadas yra sktn. vertė ir sulietuvino a. a. sktn.
dr. kun. J. Vaišnora, MIC, ku rašytojas Vikt. Kamantau-
sris taip pat yra ir PLSS Tary kas, pasirodė 1934 m. Kaune.
bos narys ex officio. Jis iki Nauju leidiniu rūpinasi LSB
šiol gyvena Italijoje, bet da- Spaudos ir Informacijos Sky-
bar atvykęs į JAV aktyviau- rius. Jieškoma leidykla šiai pa-
įsitrauks skautų s-gos veikion. grindinei skautybės knygai
Lietuvos Skautų Brolijos kat. spausdinti.
sk. DV tapo — sktn. kun. J. Skautai jaunimo auklėjime
Vaišnys, S. J., o Skautų Se- ir lietuvių išlaikyme atlieka
serijos DV — sktn. kun. St. labai vertingą darbą. Ar ne-
Yla. atsirasitų lietuvių tarpe mece-
narys, kurie paremtų tas skau-
tų vienetuose. arba net išleistų „Skautybė
Berniukams“?

Kunigų Vienybės seimas pa-
rodė susidomėjimą skautybe, tiškas pastangas — paremtų
o kunigai paraginti dirbti skau-
tų vienetuose.

NAUJAS KANADOS RAJONO VADEIVA.

L. S. B. Vyriaus. Sktn. Stp. Lietuvos Skautų Brolijos
Kairys, remdamasis Kanados Vadija yra numatys 1953 m.
Rajono stovykloje įvykusios va- vasarą (birželio - liepos m.)
dovų suiegos rinkimais, pasky- prie Niagaros krioklio, Kana-
rė pasktn. Juozą Vilimą (gyv. dos teritorijoje, suruošti beid-
R. R. 1, Green Rd., Fruitland, rą JAV ir Kanados Rajonų
Ont., Canada) naujuoju skau- liet. skautų stovyklą. Joje bū-
tų Vaveiva Kanados Rajonui. tų atžymėta Liet. Skautų S-
Pasitraukusiam Vadeivai sktn. gos 35 m. sukaktis.
Zigmui Paulioniui Vyriaus. Skautų Vadeivos, tuntinin-
Skt. „Krivulėje“ pareikšta ne kai ir vietininkai prašomi pa-
paprasta padėka už šio rajono paprasta padėka už šio rajono
išvedimą į pirmųjų eiles ir už išvedimą į pirmųjų eiles ir už
dideles pastangas išlaikyti „Skautų Aidą“. Sktn. Z. Pau-
lionis dabar galės daugiau atsi-
dėti L. S. B. Vadijos ūkio sky-
riaus vedėjo pareigoms.

LEIS „SKAUTYBĘ BERNIUKAMS“.

Liet. Skautų Brolijos Vadi-

SKAUTŲ SĄSKRYDIS PRIE NIAGAROS.

Lietuvos Skautų Brolijos
Vadija yra numatys 1953 m.
vasarą (birželio - liepos m.)
prie Niagaros krioklio, Kana-
dos teritorijoje, suruošti beid-
R. R. 1, Green Rd., Fruitland, rą JAV ir Kanados Rajonų
Ont., Canada) naujuoju skau- liet. skautų stovyklą. Joje bū-
tų Vaveiva Kanados Rajonui. tų atžymėta Liet. Skautų S-
Pasitraukusiam Vadeivai sktn. gos 35 m. sukaktis.
Zigmui Paulioniui Vyriaus. Skautų Vadeivos, tuntinin-
Skt. „Krivulėje“ pareikšta ne kai ir vietininkai prašomi pa-
paprasta padėka už šio rajono paprasta padėka už šio rajono
išvedimą į pirmųjų eiles ir už išvedimą į pirmųjų eiles ir už
dideles pastangas išlaikyti „Skautų Aidą“. Sktn. Z. Pau-
lionis dabar galės daugiau atsi-
dėti L. S. B. Vadijos ūkio sky-
riaus vedėjo pareigoms.

DIPLOMATINĖ SKAUTŲ KOVA.

Išblokšta iš Tėvynės Lietu-
vos Skautų Brolija, Tarpt. Skautų Biure Londone (Angli-
joje), nėra oficialiai pripažis-
tama, nors faktiškai ten yra ži-
lai jūrų skautams.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristaty-
mas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6 Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60 5 sv. baltų kv. miltų 1 sv. deg. kavos

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70 3 sv. gr. kiau. taukų 1 sv. kakavos

Siuntinys Nr. 7 1 sv. šokolado 1 sv. šokolado

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50 1 sv. kavos

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90 1 sv. kavos

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25 Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. marmelado

5 sv. cukraus 2 sv. kiau. taukų 1 sv. deg. kavos

Laiškai Redakcijai

Didžiai Gerbiamasis,

„Tėvynės Sargo“ š. m. 2(9)
Nr. neteisingai diskredituoja
ma B. Bieliuko garbė (straips-
nyje „Lietuvos Valstiečių Są-
jungos krizė“). Nors L. V.
S-gos Centro Komitetas š. m.
sausio 13 d. yra B. Bieliuką su-
spendavęs iš Sąjungos 3 me-
tams už prasilenkimą su or-
ganizacijos drausme, tačiau,
kai neteisingai žeminama as-
mens garbė, vardan tiesos ir
žmoniškųjų dorybių gynimo,
prašau Jūsų vedamajame laik-
noms lietuvių skautų veiki-
mas emigracijoje. Vyriaus.
Skt. Stp. Kairys savo „Krivu-
lėje“ ragina visus liet. skautų
vienetus registruotis vietinėse
skautų organizacijose. Tiki-
masi, kad turint didesnį skai-
čių pripažintų vienetų, bus ga-
lima Tarpt. Skautų Biure iš-
sikovoti visos Brolijos pripa-
žinimą.

Ligšiolinė patirtis parodė,
kad JAV-bėse liet. skautų vie-
netai yra mieliai registruoja-
mi Boy Scouts of America vie-
tinėse tarybose ir nejučia jo-
kio spaudimo nutautinimo
kryptimi. Vokietijoje mūsų
skautai turi pasirašę bendradar-
biavimo sutartį su Bund Deut-
scher Pfadfinder, prie kurios
jie veikia kaip atskira tautinė
grupė. Taip pat puikiai bend-
raujama su Venecuelos, Kana-
dos, Anglijos ir kt. kraštų skau-
tais.

BURIAVIMO VADOVĖLIS.
L. S. B. Vadijos jūrų skau-
tų skyriaus vedėjas jūr. sktn.
B. Stundžia per VS „Krivulę“
praneša, kad buriavimo ir jū-
rininkystės vadovėlis jau at-
duotas spaudai. Prenumeratų
ir lėšų telkėjai prašomi greit
atsisakyti. Jūrų sk. skyriuje
yra gaunami uniforminiai žen-
lai jūrų skautams.

raštyje neatsisakyti išspausdin-
ti prie šio pridėtą pareiškimą.

Neteisinga Informacija

„Tėvynės Sargas“ 1952 m.
2(9) Nr., straipsnyje „Lietu-
vos Valstiečių Sąjungos Kry-
zė“, tarp kitų tvirtinimų, ne-
teisingai nušviečiančių Liet.
Valstiečių Liaudininkų Sąjun-
gą, palietė dalykus, kurie ne-
teisingai ir šmeiziančiai nušvie-
čia Bronių Bieliuką.

„Tėv. Sargas“ rašo: „Jis (B.
Bieliukas) liaudininkų turimo
mis žiniomis nėra Lietuvos dar-
bui ištikimas. Ir dalykas bai-
gėsi tuo, kad liaudininkų c. ko-
mitetas suspendavo trejiems
metams B. Bieliuko veiklą“.

„Buvo tikra, kad 1950 m. pra-
džioje B. Bieliukui kai kurių
asmenų buvo mestas šešėlis
esant neištikimu Lietuvos dar-
bui. Liaudininkų s-gos Cent-
ro Komitetas pavedė teisinin-
kams B. Novickienėi ir S. Bal-
tūniui reikalą ištirti, patiekda-
mas jiems visą surinktą me-
džiagą. Abiejų minėtų teisiu-
nų, kaip ekspertų, išvadose su-
tapo. Jėdu B. Bieliukui mes-
tam kaltinimui jokių duome-
nų nerado, kvalifikuodami kai
kurių asmenų B. Bieliuko ad-
resu paleistus gandus, kaip
šmeižtą.“

Centro Komitetas iš savo
pusės taip pat reikalą nuodug-
niai išstudijavo ir padarė se-
kantį nutarimą:

„1951 m. rugsėjo mėn. 16
d., L. V. L. S-gos Centro Ko-
mitetas in exile, susipažinęs su
Broniaus Bieliuko apšmeižimo
susrainėjimu ir priimdamas
dėmesin teisininkų Birutės No-
vickienės ir Saliamono Baltū-
sio nuomones, konstatavo: iš
susrainėjimo duomenų ir tei-
sininkų B. Novickienės ir S.
Baltūsių pareiktų nuomonių
Centro Komitetas neranda nei
tiesioginių nei netiesioginių
duomenų, kurie duotų pagrindą
mestam Broniui Bieliukui kal-
tinimui. Centro Komitetas lai-
ko Bronių Bieliuką be pagrin-
do apšmeižtu“.

Asmenys, kurie apie B. Bi-
liuką 1950 metais buvo palei-
dę gandus, paprašyti juos pa-
tvirtinti, atsisakė ir privačiais
laiskais atšaukė, o B. Bieliuko
pakviesti stoti garbės teisman,
visai neatsiliepė. Jų vardus ir
pavardes skelbti viešumon yra
pačio B. Bieliuko reikalas.

Iš aukščiau paduotų duome-
nų aišku, jog „Tėvynės Sar-
go“ teigimas, kad „liaudinin-
kų turimomis žiniomis B. Bi-
liukas nėra Lietuvos darbui iš-

Port Arthur ir Fort William, Ont.

IŠ FORT WILLIAM Į TORONTO.

Kelionės vasaros metu yra kietija, nes ir nikelio kasyklų
labai įdomios, malonios ir pamo kompanija priklausė vokie-
kančios. Vieną sekmadienio čiams.

Dabar pravėręs langą, pama-
čiau didžiulius kaminus, lei-
džiančius didelius dūmų debe-
sis, kurie gula žemėn. Sako-
ma, kad nuo šių dūmų aplink
miestą neauga jokia augmeni-
ja, todėl aplink tematomos pli-
kos uolos.

CPR traukinys vingiuoja
pašiai Superior ežero krantus,
persokdamas per tarpeklis,
peržengdamas per upes ir upe-
lius, pralįsdamas tunelius.
Kiek čia visokių klivinių! O
žmogus tam traukiniui ištisė
bėgus ir paleido lygiu keliu...
Darbas, man galvojosi, žmo-
gaus darbas, jo raumenų jėga,
o, kas svarbiausia, jo galvos, ir
proto galios vaisius yra ir ge-
ležinkeliai, autostrados ir šis
patogumas, kuriuo keleivis
naudojasi, nors lietus į langus
ir beldžiasi...
Kai traukinys bėga, kaskart
rodydamas keleiviams vis nau-
jus gamtos vaizdus, keleiviai
vien skaito, kiti šnekučiuojasi,
treti stebi prabėgančius vaiz-
dus, ketvirti nuo vienodo dūn-
dėjimo ir supimo ima snauti...
Bet per dieną pasiekiamas Sud-
bury.

Sudbury, tai yra garsus ni-
kelio kasyklomis. Kai 1935
metais jame lankiausi, jieškoda
mas darbo, krūsnys nikelio
stūksojo. Bet prieš praside-
dant karui, jas išgabeno į Vo-
kietiją.

Kas girtina, tai tas, kad To-
ronto lietuviai, kaip girdėti,
stropiai ruošiasi parodai, kuri
prasideda rugpjūčio 22 dieną.
Tai yra vertingas reiškinys.
V. Sibulis.

LIETUVA SOVIETŲ RUSIJOS PENKMEČIO PLANE.

Atkelta iš 3 psl.
„Pakelti extensyvų žuvų vei-
simą ir išplėsti žuvų gaudymą
Lietuvos, Latvijos ir Estijos
vidaus vandenyse. Žuvų gau-
dymą pakelti Lietuvos SSR 3,9
kartus, Latvijos SSR 80 proc.
ir Estijos SSR 35 proc.“

Žemės ūkio srityje siūlomi
tokie planai:
„Toliau plėsti Lietuvos,
Latvijos ir Estijos SSR aukš-
tos produkcijos gyvulių veis-
les. Ypatnagai melžiamų kar-
vių ir kiaučių, kad kolektyvi-
niuose ūkiuose iš karvių būtų
gaunama 1.800—2.000 kg pie-
no“.

„Išplėsti keleivių ir prekių
transportą vidaus vandens ke-
liais — Nemunu ir Dauguva.
Pasiruošti tiltų per Nemuną
ties Kaunu ir per Dauguvą
ties Ryga statybai“.

Iš šito matyti, kad Petro Vi-
leišio tiltas per Nemuną iš
Kauno į Aleksotą, kurį patys
bolševikai 1941 m. bėgdami iš
Kauno susprogdino, dar tebė-
ra neatstatytas, taigi tiltai per
Nemuną.

Būkime tikri, kad dar ne-
liaudininkai tokių žinių neturi.
greit jie ji ir pastatys. Juk tik
planuojama pasirošti per
„Tėvynės Sargo“ tvirtinimas
penkmetį...
Sveikatos ir kultūros srity-
„Per penkerius metus išplė-
ti ligoninės lovų skaičių Lie-
tuvų iki 40 proc.“ Kiek da-
bar yra lovų ligoninėse taip ir
nepasakyta.

„Atsižvelgiant į mokytojų
trūkumą, leisti išplėsti peda-
goginius institutus 2,3 kartus
Lietuvos, 90 proc. Latvijos ir
60 proc. Estijos SSR“. J. A.

Henrikas Blazas,
L. V. L. S-gos Centro
Komiteto pavestas.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS,
juostas, pagalvėles, staltieses, užuolaidas ir kt.
Neaukštos kainos.
288—6th Ave. Ville La Salle.
Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville La Salle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE
273 — 1 Ave., Ville La Salle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS
DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-
LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Fitzroy 3292.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių
apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Antradieniais ir ketvirta-
Nuo 9 ryto iki 7 vak. dieniais nuo 8 iki 10 vak.
Tel. Fa 6844 3664 St. Famille St.
Tel. HA 6708 Montreal, Que.

DR. ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. — Toronto

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 — 4
pp. ir 6,30—8 vv. arba pagal susitarimą tel: ME 2933

VIKTUTĖ BUGAILISKAITE
1280 King E., Hamilton, Ont.

AYRAINS BEAUTY SALON

DARO PUSMETINES IR ĮVAIRIAS TRUMPA-
LAIKES ŠUKUOSENAS, DAŽO IR KERPA PLAUKUS.
KIEKVIENAS DARBAS YRA GARANTUOJAMAS.
TELEFONAS: 4-3566.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNALĖ ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKndos Mies-
tuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki
\$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai
nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynė“ nemokamai.
Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimiai.
Iš tikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai.
Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais.
Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA ku-
poje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radio apar-
atų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys
Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos.

Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba
lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.
TEL.: LA 8621.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Tu-
riu didelį pasirinkimą įvairių anglišių ir vietinių medžiagų.
Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.
E. D. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

TORONTO LIETUVIŠKAS ORKESTRAS „TRIMITAS“.

Orkestrą suorganizavo ir vadovauja St. Jokubaitis. Š. m. rugsėjo mėn. 13 d. T. L. O. „Trimitas“ vyks į Hamiltoną su pirmuoju rudens koncertu. Orkestro dirigentas — muz. instr. A. Prialgauskas.

NEPAPRASTAS KONCERTAS HAMILTONE!

Šeštadienį, rugsėjo 13 d., 8 v. punktualiai, Toronto Lietuviškas Orkestras „TRIMITAS“ lietuvių mėgiamausioje salėje — St. Michaels Parish Hall, 213 James Str. N., Hamiltone rengia

DIDŽIULI MUZIKŲ - INSTRUMENTALISTŲ

Koncertą-Balių.

Programoje dalyvauja: muz.-kompozit. S. Gailevičius, J. Pažemis — fagotas, muz.-instrum. A. Prielgauskas, akotrė p. Dauguvietytė-Kudabienė, Stepa Kairys — smuikas, instrum. A. Dudonis ir orkest. „Trimitas“. KONCERTE bus išpildoma įvairi klasikinė muzika: solo, instrumentų trio ir orkestru.

ŠOKIAMS — lietuviškos ir modernios muzikos naujas repertuaras.

BUFETE — įvairūs gėrimai ir užkandžiai. Dalis pelno skiriama Hamiltono Lietuvių Katalikų Bažnyčios statymui.

Svečiai maloniai kviečiami iš visos Kanados ir JAV. Bilietus įsigyti ir rezervuoti staliukus užsisakyti iš anksto galima Liet. maisto krautuvėje, 231 James Str. N., Hamiltone.

Orkestro Vadovas.

HAMILTON

Rugp. 24 d. įvykusi Bridgman's ūky, TF gegužinė pra valsa. Jiems visiems mes reiškiamo nuosirdžią padėką.

Ponui G. Paltarokui už paskolinimą šautuvėlio, kuris „uždirbo“ net 37 dol., maloniai dėkojame.

Mūsų gi didžiausiam būriui viešnių ir svečių, didelių ir mažų, už Tamstų gražų ir kultūringą elgesį gegužinėje, o taip pat už taip skaitlingą dalyvavimą joje, mes norėtume padėkoti gražiausiais žodžiais, kad nors dalimi perdavus tuos nuosirdžius mūsų padėkos jausmus, kokius mes jaučiame Tamstoms mūsų lietuviškoje širdyse! Mūsų atvirą į šią gegužinę kvietimą, Tamstos priėmėte su gryna širdimi, parodydami tuo didelį socialumą mūsų visų laisvės atgavimo pastangoms ir suteikdami rengėjams didžiausią moralinį atlyginimą!

Acijų acijų visiems!
TFA-bės Kanadoj
Hamiltono sk.

MYERS COAL Co. Ltd. Hamilton.

Visų rūšių kuras ir įvairūs apšildymo įrenginiai bei pataisymai.

Prieinamos sąlygos, mandagus patarnavimas, garantuota prekių kokybė.

Kreiptis pas lietuvių atstovą.

JUOZAS KARUZAS

147 Grant Ave.

Telef. 7-477-8.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VIŠADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0594

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal.

Tel. HA 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIETUVIŠKOJI KRONIKA.

— Tiubingene Dr. P. Karvelio būste įvyko Baltų Politinės Tarybos posėdis. Jame dalyvavo iš latvių min. R. Liepinš, kuris vadovauja Latvių Išlaisvinimo Komiteto už sienio politikai ir yra Latvių Raud. Kryžiaus pirmininkas, ir jų Centrinės Tarybos Vokietijoje pirmininkas adv. A. Lyvavo iškilnių akte, operoje šildė, iš estų — gen. štabo plk. L. Jokobsonas, dabar Estų Laisvės Kovotojų S-gos pirm. ninkas, iš lietuvių — Dr. P. Karvelis ir prof. Z. Ivinskis.

Padarius tarptautines politikos ir Pabaltijo valstybių apžvalgą, buvo aptarta visa eilė konkrečių klausimų, kaip tautinėmis baltų kalbomis radio transliacijos, planai ir rezoliucijos ryšim su Europos Sąjūdžiu, informacinių knygų leidimas. Min. Liepinš padarė iš samų pranešimą, ką pasakojo pabėgę 5 latvių žvejai. Taip pat buvo pasidalinta informacija apie Diusseldorfe įvy-

kusį vad. „laisvųjų tautų kongresą“. Paaikėjo, kad tą kongresą organizavo ypač viena rusų organizacija pritraukusi vieną kitą žmogų ir iš kitur.

Žymi dalis paskaitininkų visai atsiakė jame dalyvauti, ir kongresas neįvyko toks, koks kad buvo skelbtas. Baltų polit. or-jos į jį nebuvo kvistos, ir iš viso baltų tautų vardas ten nebuvo minimas. Ten buvo kalbama tik apie pavergtą masę, nemint nei lietuvių, nei latvių ir estų. Ir visa tai buvo daroma pavergtųjų tautų vardu.

— Lietuviai buvo tinkamai atstovaujami ir pasauliniame liuteronų-evangelikų suvažiavime Hanoveryje. Eisenoje į bažnyčią dalyvavo apie 1.200 atstovų ir efic. svečių. Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tremties Bažnyčios delegacija sudarė senj. ev. kun. A. Keleris, past. J. Urdzė, teisin. A. Gintautas ir Vyr. Bažn. Tarybos reikalų ved. Fr. Šlenteris. Eisenose nešamuose užrašuose buvo atžymėtas ir Lietuvos vardas. Lietuviai atstovai dalyvavo iškilnių akte, operoje drauge su kt. 24 kraštų 52 liut. bažnyčių atstovais. Ypatingo dėmesio susilaukė atstovai iš Lenkijos ir Vengrijos. Lietuviai atstovai aptarė evangel. liuteronų dvasinius reikalus su JAC, Kanados ir Australijos Ev. bažnyčių vadais. Pabaltijo atstovai įteikė suvažiavimui memorandumą pabėgėlių reikalais.

KAS SKAITO

„NEPRIKL. LIETUVA“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

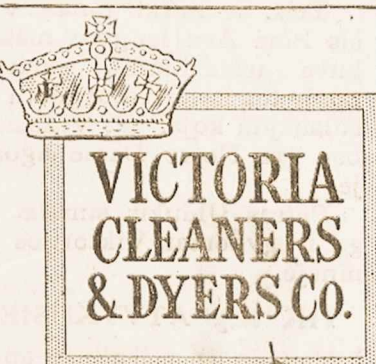
DĖMESIO!

S. m. rugsėjo mėn. 6 d. St. Michel's salėje (213 James St. N.) Hamiltono sp. klubas „Kovas“ rengia rudens sezono atidarymą

LINKSMUS ŠOKIUS

Pelnas skiriamas bažnyčios statybai. Veiks turtingas bufetas. Gros., Aidas. Pradžią 7.30 val.

Sp. kl. Valdyba.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

MONTREALIS 2836 Allard Tr.1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotu gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiąsias rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gar dinus lengvus ir sunkius. Sutausome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paime iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

LONDON, Ont.

LONDONO GEGUŽINĖS APYSKAITA

K. L. B. Londono Apyi. V. davo padengiamos jo valdybos bos Šelpimo skyrius skelbia narių, skolos ar aukos principų gegužinės, įvykusios liepos m. pu.

19 d. Dorčesteryje, apyskaita: Vokietijoje likusiems sušelp ti skirti pinigai jau išsiųsti: gimnazijai — netarpiškai, o seneliams ir ligoniams — per kun. tėvą A. Bernatoni.

Londono Šelpimo Skyrius. migo naktis. Pažymėtina, kad nei vaidintojai, nei p. režisierius nepaėmė už tai jokio honoraro ir pasitenkino vienu svarbiausių faktinių išlaidų apmokėjimu.

Ta proga šelpimo skyrius nori padėkoti ir mūsų laikraščiams, „Nepriklausomai Lietuvai“ ir „Tėviškės Žiburiams“, nuolat dovanai spausdinantiems mūsų pranešimus ir įvairias apyskaitas.

Visiems lietuviškas aciu. Dar gilesniu dėkingumu Jus prisimins širdys mūsų brolių ir sesių, tebebadaujančių Vokietijoje.

Kaip matyti, per abu parnėdėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Šelpimo skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo pinigine auka arba darbu, ypač p. V. Barvydui, paaukojusiam Vokietijoje badaujančioms letuviams 10,— dol. ir taip:

Montrealio piknikai vyksta kas sekmadieni, prasideda 3 val. popiet

MONTREAL

ŠEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLĄ

pradeda darbą rugsėjo mėn. 6 žiams, p. Ladygai, Bakanavienai. Visi mokiniai 13 val. 30 min. renkasi „Aušros Var-30“ parapijos salėje, iš kurios salėje, kur buvo praėjusiais metais. Šiais mokslo metais mokykloje dirbs keturi mokytojai. Vyresniesiems mokiniams bus sudaryta atskira klasė, kurioje bus einama lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos gimnazijos kurso programą, taip kad mokiniai, baigę mokyklą, gaus keturių gimnazijos klasių pažymėjimą.

TAUTOS ŠVENTĖS DIENA NUKELIAMA

į rugsėjo 14 dieną, nes rugsėjo 7 d. bus AV parapijos šventė. Tautos šventės minėjimo programa bus paskelbta vėliau.

PASKUTINĖ GEGUŽINĖ?

Šį sekmadienį normalu laiku daroma kassekmdieninė gegužinė. Galimas dalykas, kad tai bus paskutinė gegužinė - piknikas. Žinoma, jeigu bus geras oras, tai paskutinė gegužinė numatoma rugsėjo 14 dieną, bet, kai laikas kryps ta į rudinį ir orai darosi nepastovūs, todėl labai galimas dalykas, kad paskutinė gegužinė gali būti ir šį sekmadienį. O jeigu šį sekmadienį bus geras oras, tai visiems verta pasinaudoti jei ne paskutine, tai priešpaskutine gegužine. Visi montrealiečiai prašomi į gegužinę-pikniką, kuris vyksta nuolatinėje gegužinių vietoje — Ville Lasalle, už Golfo lauko.

KRAŠTO TARYBOS GARBEI POBŪVIS

KLB-LOK-as pirmosios Krašto Tarybos pirmosios sesijos dalyviams pagerbti, šeštadienį J. Baptist salėje suruošė pobuvį bei kuklias vaišes su šokiais. Pobūvį susirinko nemažas montrealiečių būrys. Grojo br. Lapinų Lituania. Pobūvio dalyviams sveikino KLB-LOK-o pirmininkas p. J. Juškevičius ir Krašto Tarybos suvažiavimo pirmininkas p. J. Matulionis. Pobūvis praėjo gražioje nuotaikoje. 34 Krašto Tarybos nariai turėjo progos pasimatyti, pasikalbėti ir užmegzti pažinčių.

Baigdamas Krašto Tarybos sesiją, pirmininkas p. Matulionis Krašto Tarybos vardu dėkojo KLB-LOK-ui už visus darbus, už pobuvį ir visoms bei visiems prie to prisidėjusiems tautiečiams, montrealiečiams.

KLB-LOK-as NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA

visiems montrealiečiams, kurie buvo malonūs pasiūlyti KLB Krašto Tarybos atstovams būstines, arba juos viešėjimo dienomis nakvinti, vaišinti ir tt.: pp. Juškevičiams, Arlauskams, Rukšėnams, Malškomams, Vazalinskams, Ratavičiams, J. Adamoniams, Kardešiams, Katiliui, Balzarams, Jurguiui, Giriniams, Dikiniams, P. Lukoševičiams, pp. Gra-

PARDUODAMAS NAMAS,

2-jų butų po 5-kus kambarius, moderniai įrengtas, su garažu ir automatine aliejaus šildymo sistema. Rūsyje įrengtas 1 kambarys.

Kaina \$ 18.000, įmokėti apie \$ 11.000. Teirautis 5659 Bourbonniere, Rosemount. Tel. TU 2892 (kalba angliškai ir prancūziškai.) 32...

DU SVAUGĖ VYRISKIAI.

įsiekio dviejų kambarių su teise naudotis virtuve, arba mažo buto. Pageidaujama Rosemount rajone. Prašoma pranešti telefonu HE 7920, bet kuriuo laiku.

KLB KRAŠTO TARYBOS PILNATIES

pirmininkas Jonas Matulionis pirmadienį lankė Montrealy esančius gimines pp. Januškevičius, „NL“ red. ir op. sol. E. Kardelius, AV klebono būstinėje susitiko didesnę būrį vienminčių ir tt.

REMIA MOKINĮ.

Ville Jacques Cartier gyvenančio lietuvių Petro Belecko rūpesčiu susiorganizavo Rėmėjų Būrelis Vasario 16 gimnazijai remti.

Būrelį sudaro šie asmenys:

1. Anbakas Bronius,
2. Anilius Alfonsas,
3. Beleckas Petras
4. Janušauskas Vladas
5. Kuliešius Adolfas,
6. Krikščionaitis Jonas,
7. Rinkevičius Bronius.

Būrelis remia I klasės mokinį Gudą Romualdą per visus jo mokslo metus. Pažymėtina, kad būrelį sudaro daugumoje tik neseniai iš Anglijos atvykę lietuviai. Nors patys būdami ne per tvirti isikūrę, jie neužmiršta palremti tautai gyvybinio reikalo — mokslo siekimo savoje aplinkumoje, nors ir svetimoje šalyje.

Būrelio iniciatorius P. Beleckas aukoja kas mėn. po 6 dol. (šešis) o visi kiti po 2 dol.

Mes, Ville Jacques Cartier Rėmėjų Būrelis, kviečiame plačiai Montealio visuomenę organizuotis į panašius vienetus ir remti mūsų lietuviškąjį mokslo trokštantį jaunimą visomis išgalėmis.

Mes visi tikimės, kad Atgimusiai Tėvynei jie atneš šimteriopai.

Tad į darbą, brangūs vieminčiai — darbo daug!

Ž. K. S.

DĖL RUGSĖJO 8 D.

minėjimo, Liet. Akad. Samb. iškyla šį sekmadienį neįvyks. Sambūrio Valdyba.

PERSIKĖLĖ Į MONTREALĮ

Tekstilės inžinierius p. Mažeika iš Quobeco persikėlė dirbti ir gyventi į Montrealį. Jis dirba tekstilės pramonėje.

SUSILAUKĖ PRIEAUGLIO

Anelė ir Juozas Kaušylas su sliaukė gražios dukrelės.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

192 — 4 th Ave Ville Lasalle.

ISNUOMOJAMAS modernus 5 kambarių butas su centraliniu apšildymu. Baldai parduodami. 2387 Belanger. Tel. DO 1206. 31...

ISNUOMOJAMAS dvigubas kambarys, be baldų. Gali būti ir šeima su mažu kūdikiu, sutinkanti prižiūrėti 10 mėnesių berniuką (berniuko priežiūra reikalinga tik 3 mėn., o kambarys išnuomojamas neribotam laikui). Galima naudotis virtuve ir šaldytuvu. 0528 Atwater, Verdun.

ISNUOMOJAMI 2 atskiri kambariai vedusių porai arba viengungiams su teise naudotis virtuve. Sužinoti: 3980 St. Joseph Blvd. East, apt. 4. (Prie Botanikos sodo), tel. TU 4174 skamb. po 6 v. 35...

ISNUOMOJAMAS kambarys su visais patogumais (ir telefonas). Teirautis vakarais, 2544 Centre St., P. St. Charl. tel.: WI 4957. 35.6.7

Pranešimai

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS LONDONE.

K. L. B-nės Londono apylinkė rugsėjo 6 d. (šeštadienį) rengia Tautos šventės minėjimą bibliotekos žemutinėje salėje, Queen's Ave., 305 nr. Pradžią 7 val. 30 min.

Programoje — svečio iš Hamiltono p. Kl. Prielgausko pasakaita, deklamacijos, Lietuvos pasų išdavinėjimas ir kt.

Lietuvio pasus išleido Tautos Fondas ir jie, kaip Tėvynėje Nepriklausomybės laikais Vilniaus pasai, bus kiekvieno tauraus lietuvių dokumentas, rodantis ne jo pilietybę, bet tikrą supratimą tėvynės tragiškos padėties ir nuosirdų aukojimą tėvynės išlaisvinimo reikalui. Lietuvos pasai Londone bus išduodami pirmą kartą ir kiekvienas tautietis galės savo duką ženklelio pavidale įklijuoti į savo pasą.

Laukiama visų tautiečių gausaus atsilankymo. L. E-tas.

P. VAITONIS NUGALĖJO MONTREALIO ČEMPIONĄ

Povilas Vaitonis, laisvalaikį nuo KLB Krašto Tarybos posėdžių sunaudojo šachmatinėms kovoms su geriausiais Montrealio šachmatų meistrais. Rugsėjo 30 dieną jis turėjo šachmatų partiją su Montrealio šachmatų meistrui Noel Williamsu, kurį laisvai nugalėjo. Rugsėjo 31 d. jis turėjo simultaną su geriausiais Montrealio šachmatų lošėjais. Iš 16-kos partijų P. Vaitonis išlošė 13, lygiomis su lošė vieną ir dvi pralošė — vieną p. Žaliui ir kitą p. Williams.

Pralošusiųjų 13-kos tarpe buvo ir du lietuviai — p. Žmuidzinas ir p. Širvydas.

Šachmatų žaidimas buvo Montreal Mount Chess-club patalpose.

P. Vaitonis rugsėjo 12 dieną turi būti Tarptautiniame šachmatų turnyre, kuris įvyks Stockholm. Kadangi tam tikslui niekas lėšų neduoda, tai jos yra renkamos aukų būdu visoje Kanadoje. Ligšiol p. Vaitonis kelionei pinigų dar nėra gavęs.

MIRĖ TAUTIEČIS

Sulaukęs 70 metų amžiaus, rugpj. 13 d. mirė Viktoras Šerkšnys.

LANKĖSI REDAKCIJOJE

Viešėdami Montrealy, lankėsi „NL“ redakcijoje Toronto visuomenės veikėjas ir Krašto Tarybos atstovė p. Ona Indrelienė ir p. J. Mankuvienė, kuriuos dalyvavo ir KLCT posėdyje, įvykusiame rugsėjo 1 dieną „NL“ redakcijoje.

Iš Winnipeg lankėsi Krašto Tarybos narys agr. P. Činga, kuris pasipasakojo apie lietuvių gyvenimą Winnipege.

Taipgi, grįždamas į Toronto lankėsi Krašto Tarybos narys p. J. J. Juškaitis, kuris ta proga nupirko „NL“ Spaudos b-vės šėrą.

NELAIME LIEJYKLOJE.

Prieš kurį laiką Macejūno geležies liejykloje, plieno tipinių nusiplikines kojos plaštaka V. Rupeika, po nesėkmingo gydymo namuose, buvo išgabentas į St. Joseph ligoninę.

SIŪLOMAS DARBAS

Reikalingos moterys siuvykloje: operators, drapers, finishers. Reikalingas prityrimas ir bent kiek mokėti angliškai ar prancūziškai. Puikus atlygis, 5 dienų savaitė, draudimas.

Kreiptis: Trend Fashions Ltd., 1231 St. Catherine St. West, kamb. 232.

DARBAS MOTERIMS.

Reikalingos (prityrusios) bluskučių ir sijonų siuvėjos (operators). Teirautis 1435 Bleury St., kamb. 201.

SOCIALDEMOKRATŲ SUSIRINKIMAS HAMILTONE

Susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d. (sekmadienį) val. vaka ro, gerb. A. Matulionio namuose — 103 Sanford Ave, N.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Valdybos raportai,
3. Suvažiavimo reikalai, statutu ir rezoliucijų svarstymas,
4. Delegatų į suvažiavimą rinkimai.
5. Einamieji reikalai,
6. Klausimai ir sumanymai,
7. Susirinkimo uždarymas.

Kviečiame į susirinkimą atsilankyti visus mūsų draugus ir prijauniančius, kuriems rūpi socialdemokratų siekiai ir veikla. Prašome visus atvykti punktualiai, nes turėsime daug svarstytinų klausimų ir jiems reikės daugiau laiko pašvesti.

H. Liet. Socialdemokratų Org. Valdyba.

VICKERSO KOMPANIJOS DARBININKAI

nesusitarę dėl atlyginimo už darbą pakėlimo, rugpjūčio 19 dieną pradėjo streiką. Reikia laukti pakelti atlyginimą 20-čia centų už darbo valandą.

ISVYKSTA Į AMERIKĄ

Pp. Lozoraičių šeima, p. Lozoraitienė gavus vizą, išsikelia į Ameriką — Clevelandą. Praėjusį savaitgalį pp. Lozoraičiai buvo atvykę į Montrealį paskutinio vizito.

LANKĖSI IŠ KITUR

Praėjusį savaitgalį Montrealy lankėsi iš Amerikos Juozas Lukas, žinomojo Montrealio visuomenininko Kazio Luko dėdė su žmona; iš Toronto lankėsi abu skulptoriai pp. Deciai; iš Sault-Ste-Marie lankėsi lėptinėjus savininkas p. Liudas Bielskis, atvežęs sveikūnių iš pp. Skaržinskų.

P. VILIUŠIO NELAIME.

Teis. ir mišk. Jonas Viliušis Pine Ave lengvos mašinos buvo užvažiuotas, partrenktas ir tos katastrofos metu jam sulaužyta koja. P. Viliušis dabar yra Notre Dame ligoninėje.

Petras Uldukis sunkiai serga ir gydomas Viktorijos ligoninėje.

TIK KĄ ATVYKUSIEJI

į Kanadą ir reikalingi aprangos, gali gauti dėvėtų drabužių ir batų iš Canadian Society for the Aid of Eastern European Refugees. Kreiptis šeštadieniais į M. Balkauskaitę, telef. GL 2661, tarp 2 ir 4 val.

BIRUTĖ VAITKŪNAITĖ,

vadovavusi praeitais metais Schawing Falls mieste (apie 60 nylų nuo Montrealio) šokių studijai, kurią lanko apie 50 kanadiečių — anglų ir prancūzų — mokinių, yra pakviesta tą darbą tęsti taip pat ir šiais metais nuo rugsėjo mėn. 15 d.

PATIKSLINIMAI — PATAISYMAI

33-me „NL“ nr. įsibrovė klaidą — pp. Sriubiškiai, gyveną Toronto, susilaukė dukrelės, ne sūnaus.

34-me nr. dėl netikslios informacijos įsibrovė klaida — p. Gureckas, hamiltonietis, yra nevedęs.

Dėl idėto tame pat nr. atsilikimo p. Alšėnui, privačiame pasikalbėjime jis pageidavo patikslinti, kad Lietuvos nepriklausomybės laikais jis buvęs Lietuvos policijos aukštasis valdininkas, ne eilinis policininkas. Šitas ir patikslinama, nes policinės jo tarnybos laikas ir rangas nebuvo tiksliai precizuotas.

Visas įsibrovusias klaidas red. atitaiso ir kuriuo nors būdu netiksliai paliestus asmenis atsiprašo.

TORONTO

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ SUVAŽIAVIMAS

nukeltas į spalio 11 — 13 dienas. Įvyks Toronto ir jame dalyvaus iš New Yorko K. Bie linis.

„LINKSMOJI NASLĖ“

su 70-čia dalyvių atvyks į Toronto rugsėjo 27 dieną, šeštadienį. Organizacijos maloniai prašomos tą dieną kitų parengimų neruošti, nes KLMB kitoms organizacijoms niekuomet nepastojo kelio.

GRAŽIOS SUKAKTUVES

M. ir P. Jurkštams dvidešimties metų vedybinių sukaktuvių proga buvo suruoštos staigmeninės vaišės — pagerbimas, kuriame dalyvavo daug žmonių. Sukaktuviniškai, geri žmonės, susilaukė daug sveikinimų ir linkėjimų, ilgiausių metų.

SUSILAUKĖ PRIEAUGLIO

Pp. Jazukonių šeima, prieš t. laiką nusipirkusi St. Claraus gat. namus, susilaukė gražios dukrelės.

PPERSIKĖLĖ Į USA

Stasys Stasiūnas, neseniai atvykęs iš Anglijos, šiomis dienomis gavo iš USA Generalinio Konsulo Toronte imigrantų vizą ir jau išvyko į Čikagą. Gyvendamas Toronte, jis kurį laiką dalyvavo R. katalikų bažnytiniam chore. P. Stasiūnas išvažiavimo dokumentus tvarkė per p. Juškeičio teisinės-kalbinės pagalbos biurą. Atsisveikindamas su Kanada, jis užsiprenumeravo „NL“ ir pareiškė: „Nepriklausoma Lietuva“, Kanados lietuvių seniausias ir geriausias laikraštis, pastoviai savo apsilankymu Amerikoje bus man puikiausias ir šio palaikymas su Kanadoje pasiliekančiais mano draugais bei pažįstamais“. A. N.

P. SALOMEJA PUNDŽIUVIENĖ,

žinomoji aktyvi visuomenės veikėja, gyvenanti Toronto mieste, sunkiai susirgusi ir yra operuota Londono St. Mary's ligoninėje. Linkime geros sveikatos ir greito grįžimo sveikatai namus.

Bendradarbiai Montrealy, AR TINKAMA PRIEMONĖ?

Rugpj. 24 d. vyko į Toronto skautų gegužinę lengva mašina prie Medad ežero. Bet ir čia jis nesiliovė kelės toliese gegužinės vietos, lauko triukšmą. Atvykęs policininkas nuvedė jį į daboklę. Teisvinčios mašinos su žmogumi ir painformuoti, kad ši gegužinė tinamasis buvo girtas. Anelė susilikvidavusi ir visi iš jos riušis neturėjo teisintis patarė persikėlė į ruošiamą Hamiltoną. Jis prisipažino kaitu ir buvo nuo Tautos Fondo atstovybės vo nubaustas 10 dol. pabauda didžiulę gegužinę Bridgermarba 5 dienomis kalėjimo. Lino ūkyje. Patikėdami pranešė goninės superintendentas Lejo žodžiais, grįžome atgal. Vėonard pareiškė, kad Andriušis lau paaikėjo, jog skautų geužinė nebuvo nutraukta ir darbo.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.

DĖMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, restoranus ir tt., mielai tarpininkauju. Nemokamai suteikiu įvairias informacijas, parūpinu tinkamomis sąlygomis paskolas.

Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir daugiausiai lietuvių mėgstamuose rajonuose bei g-vėse. Jūsų patarnavimui

JUOZAS KASKELIS

Tel.: WA 2646; WA 2647; WA 2648
R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER
575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)
TORONTO.